

Schoolplan 2019-2023

De Regenboog Delft

RK Basisschool De Regenboog

R.K. Basisschool De Regenboog,
Directeur: Mevr. C. van de Water,
Kraanvogelstraat 2,
2623 EE Delft.

Tel. 015 – 261 03 57

website: www.rkbsderegenboog.nl

e-mail: rkbsderegenboog@laurentiusstichting.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	5
1.1 Voorwoord.....	5
1.2 Gegevens bestuur en school	5
1.3 Karakteristiek van de school.....	7
1.4 Missie en visie Laurentius Stichting.....	8
1.5 Doelen en functies van het schoolplan	9
2. Kaders	11
2.1 Inleiding	11
2.2 Kaders vanuit de Laurentiusstichting	11
2.3 SWOT-analyse.....	12
2.4. De leerlingpopulatie	12
2.5. Kenmerken van de ouders en omgeving.....	13
2.6. Landelijke ontwikkelingen	13
3. Onderwijskundig beleid	14
3.1 De missie van de school.....	14
3.2 De visies van de school	15
Visie op lesgeven	15
Visie op leren	16
Visie op pedagogisch klimaat	16
Visie op duurzaamheid	16
3.3 Aspecten van opvoeden: Levensbeschouwelijke identiteit.....	17
3.4 Aspecten van opvoeden: Sociaal-emotionele ontwikkeling	17
3.5 Aspecten van opvoeden: Actief burgerschap	18
3.6 Leerstofaanbod	19
Vakken, methodes en toetsinstrumenten.....	19
3.6.1 Taalleesonderwijs	20
3.6.2 Rekenen en wiskunde.....	21
3.6.3 Wereldoriëntatie	21
3.6.4 ICT	22
3.6.5 Cultuuronderwijs / Cultuureducatie met kwaliteit	23
3.6.6 Bewegingsonderwijs.....	23
3.6.7 Wetenschap en Techniek	24
3.6.8 Engelse taal.....	24
3.7 Gebruik leertijd	25

3.8 Pedagogisch handelen	25
3.9 Didactisch handelen	26
3.10 Actieve en zelfstandige houding van de leerlingen.....	26
3.11 Klassenmanagement	26
3.12 Ondersteuning en begeleiding	26
3.13 Afstemming	27
3.14 Passend Onderwijs.....	27
3.15 Gemeentelijke ontwikkelingen	28
3.16 Opbrengstgericht werken	29
3.17 Opbrengsten	29
3.18 Handelingsgericht werken.....	29
3.19 Het EDI-model.....	30
3.20 Contacten met ouders	30
3.21 Overgang PO – VO	31
3.22 Ambities 2019 – 2023 (eigen aspecten van kwaliteit).....	31
4. Personeelsbeleid	32
4.1 Integraal Personeelsbeleid - #Laurentius leerkracht	32
4.2 De schoolleiding - #Laurentius Leider	32
4.3 Beroepshouding - #Laurentius Leerkracht	33
4.4 Professionele cultuur - #Laurentius Organisatie	33
4.5 Deskundigheidsbevordering / Professionalisering – #Laurentius Leert.....	34
4.6 Introductie en begeleiding medewerkers	34
4.7 Diversiteit	34
4.8 Gesprekkencyclus	34
5. Kwaliteitszorgbeleid	34
5.1 Strategisch kwaliteitsmanagement	34
5.2 Schoolklimaat	36
5.3 Sociale en fysieke veiligheid	36
6. Financieel beleid	37
6.1 Lumpsum financiering, ondersteuning en gesprekken.	37
6.2 Visie	37
6.3 Doelstelling	37
6.4 Beleid	37
6.5 Planning & Control.....	38
6.6 Ambitie	39
6.7 Externe geldstromen	39

6.8 Sponsoring	39
7. Meerjarenplanning ontwikkelpunten.....	39
Bijlagen	43
Formulier “instemming met schoolplan”	44

Inleiding

1.1 Voorwoord

Voor u ligt het schoolplan van De Regenboog in Delft. Het beschrijft het beleid en de ambities van de school voor de periode 2019 – 2023. De Regenboog maakt deel uit van de Laurentius stichting voor katholiek primair onderwijs, een schoolbestuur dat het bevoegd gezag vormt van 29 scholen voor basisonderwijs, waaronder een school voor speciaal basisonderwijs, een school voor internationaal onderwijs en een school voor praktijkonderwijs in de gemeenten Delft, Den Haag, Lansingerland, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp en Rijswijk. Er werken ruim 870 medewerkers voor ongeveer 9000 leerlingen. De stichting wordt aangestuurd door het College van Bestuur. Naast een aantal medewerkers op bestuursniveau op diverse beleidsterreinen is er ondersteuning van een administratiekantoor. Op stichtingsniveau zijn diverse beleidsstukken beschikbaar. Op schoolniveau is er eveneens sprake van een aantal documenten, die deel uitmaken van het schoolplan. Zie daarvoor de documentenlijst. Alle documenten zijn op school ter inzage.

De inhoud van het schoolplan 2019-2023 is afgestemd op het Strategisch beleidsplan van de Laurentius Stichting "Op weg naar 2023" en de beleidsterreinen die wij relevant vinden voor onze schoolontwikkeling. Deze beleidsterreinen vormen de focus voor onze kwaliteitszorg. Dit betekent, dat wij de beleidsterreinen beschrijven (to plan: wat beloven we?), periodiek beoordelen (to check: doen we wat we beloven?) en borgen of verbeteren (to act).

Over veel zaken op onze school zijn we tevreden; die willen we graag behouden voor toekomst. Een school staat echter nooit stil. De samenleving verandert, waardoor we voor nieuwe uitdagingen staan. Er komen nieuwe inzichten, waar we ons voordeel mee kunnen doen. Door dit soort ontwikkelingen is het noodzakelijk om de gang van zaken regelmatig tegen het licht te houden: doen we nog wel de goede dingen en doen we die dingen nog wel goed genoeg? Bij het schrijven van dit plan hebben we onze school kritisch tegen het licht gehouden. Op een aantal punten willen we de koers van de school de komende vier jaar veranderen.

Het schoolplan is opgesteld door Carien van de Water, directeur van De Regenboog, in nauwe samenwerking met het team en de medezeggenschapsraad van de school en de directie, team en de medezeggenschapsraad van basisschool De Bonte Pael. Het schoolplan is ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad en ter vaststelling aan het bestuur. Het is vervolgens verstuurd naar de inspectie.

1.2 Gegevens bestuur en school

Gegevens van de stichting	
Naam stichting:	Laurentiusstichting
College van Bestuur	Dr. S.P. (Saskia) Schenning, voorzitter C.J. (Kees) van der Kraan, lid tot 1 augustus 2019 Drs. A.J.E. (Ton) Christophersen RA, lid per 1 mei 2019
Raad van Toezicht	R.W.C.A. (Ron) Lelieveld, voorzitter A.A. (Ton) Lutter, lid H.A. (Dick) Verbakel, lid identiteitszaken V. (Veronique) van 't Westeinde, lid J.H.M. (Joost) van Boekel, lid
Adres + nr.:	Burgemeestersrand 59
Postcode + plaats:	2625 NV Delft

Telefoonnummer:	015-2511440
E-mail adres:	secretariaat@laurentiusstichting.nl
Website adres:	www.laurentiusstichting.nl (http://www.laurentiusstichting.nl)

In de bijlage "Kaders Laurentius Stichting" is een hoofdstuk opgenomen met het organogram en de organisatiestructuur van de stichting.

Gegevens van de school	
Naam school:	De Regenboog
Directeur:	Mevr. C. van de Water
Adres + nr.:	Kraanvogelstraat 2
Postcode + plaats:	2623 EE Delft
Telefoonnummer:	015-261 03 57
E-mail adres:	rkbsderegenboog@laurentiusstichting.nl
Website adres:	www.rkbsderegenboog.nl

Kenmerken van het personeel op 01 10 2018

De directie van de school bestaat uit de directeur. Naast de directeur bestaat het team uit:

- 1 intern begeleider
- 4 voltijd groepsleerkrachten waaronder:
  - 1 leerkracht (LB coördinator taal)
- 7 deeltijd groepsleerkrachten
- 1 vakleerkracht bewegingsonderwijs
- 1 vakleerkracht muziek

Van de 15 medewerkers zijn er 14 vrouw en 1 man. De leeftijdsopbouw wordt gegeven in onderstaand schema.

Per 1-10-2018	Dir	OP	OOP
Ouder dan 65 jaar			
Tussen 55 en 65 jaar	1	3	
Tussen 45 en 55 jaar		5	
Tussen 35 en 45 jaar		1	
Tussen 25 en 35 jaar		4	
Jonger dan 25 jaar		1	
Totaal	1	14	

1.3 Karakteristiek van de school

De Regenboog is een bekend symbool. In verschillende culturen heeft het verschillende betekenissen. In het algemeen is het een symbool van geluk, vrijheid, verbinding tussen hemel en aarde, goddelijkheid en wijsheid. In het oude Bijbelverhaal van De Ark van Noach is na de zondvloed een regenboog te zien, bedoeld als teken van verbond tussen de mens en God. Voor ons als team is het vooral een symbool van de verbinding met iedereen die aan onze school verbonden wil zijn. Een verrassend en kleurig symbool wat kinderen boeit en nieuwsgierig maakt. Wij geven met z'n allen kleur aan onze Regenboog! De kinderen komen naar school om in een veilige sfeer te leren. Wij willen waarden bevorderen die kunnen leiden tot de persoonsontplooiing van het kind op zowel sociaal, emotioneel als intellectueel gebied. Wij stimuleren het dat kinderen zichzelf leren uiten. Het leren om jezelf te uiten – in sport, beeldende vorming, drama of muziek – en het omgaan met anderen op allerlei terreinen en in allerlei situaties, vinden wij net zo belangrijk als goed leren rekenen en lezen. Wij zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het geheel van De Regenboog. Een veilige sfeer is heel belangrijk: als een kind zich niet veilig voelt komt een kind niet tot ontwikkeling. Je mag zijn wie je bent, je bent goed zoals je bent. Het is je gedrag dat eventueel bijgestuurd wordt. Je wordt als persoon in je waarde gelaten. Een open houding naar de omgeving toe en in de communicatie met elkaar vinden wij op De Regenboog van belang. Zo komen we samen tot een goede aanpak!

De identiteit van de school

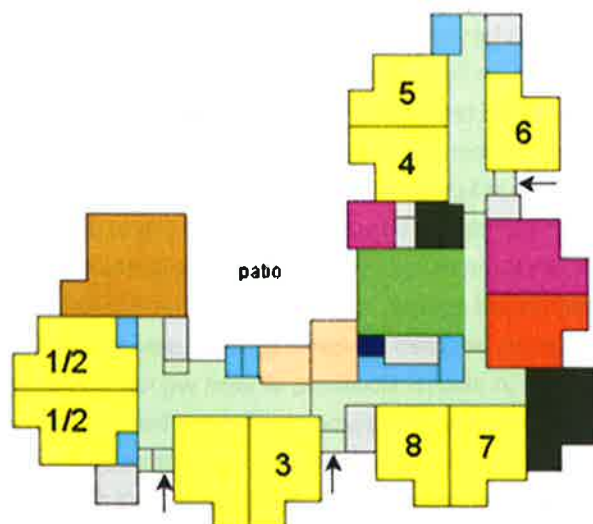
Basisschool De Regenboog is een school voor "bijzonder" onderwijs. In ons geval wil dat zeggen, dat ons onderwijs wordt ingericht en gegeven vanuit een katholieke visie op het leven met de daarbij behorende waarden en normen. De katholieke identiteit van onze school blijkt op verschillende manieren.

U merkt het door de sfeer: we zorgen voor elkaar en voor het welzijn van leerlingen. We leren de leerlingen een vriendelijke omgang met elkaar, elkaar als volwaardige mensen te behandelen en er is ruimte voor vieringen e.d.. We geven lessen levensbeschouwing aan de hand van de methode Trefwoord. Trefwoord brengt met behulp van leefthema's twee werelden bij elkaar: de beleavingswereld van het kind en de wereld van de religieuze samenleving. In dit treffen van twee werelden leert het kind in dubbel opzicht. De eigen levenservaringen dragen er toe bij om Bijbelverhalen beter te begrijpen. Omgekeerd biedt religie een andere blik op de dagelijkse werkelijkheid. Het is een ontmoeting waarin kinderen vooral ook van elkaar leren. Van de ouders die voor onze school kiezen, is een steeds groter percentage niet katholiek. Iedereen die zich thuis voelt bij deze manier van leven en werken, is welkom op onze school.

Huisvesting

Hoe ziet onze school en de omgeving er uit? De lokalen en de hal hebben een lichte basiskleur met daarin opgenomen vrolijke kleuraccenten. Er is een open en ruimtelijke sfeer gecreëerd voor overzicht en rust. In een centrale aula kunnen festiviteiten plaatsvinden evenals andere bijeenkomsten. In een nis in de aula is een bibliotheekruimte. Een andere nis is ingericht met het kopieerapparaat en een tentoonstellingsruimte. Hier staan werkstukken die de kinderen gemaakt hebben tijdens creatieve of technieklessen. De kinderen kunnen buiten hun lokaal werken op verschillende plekken in de school. Er is een handvaardigheids-/technieklokaal en een teamkamer. Ons schoolgebouw is gebouwd rond een binnentuin, die vanuit de aula te bereiken is. Deze binnentuin biedt kansen om gevarieerd natuuronderwijs aan te bieden. Er is bijvoorbeeld een moestuin, een vijvertje en een insectenhotel. Rond het gebouw ligt de speelplaats. Dit schoolplein grenst niet aan een doorgaande weg, zodat het rustig ligt en het er veilig spelen is. Er staat een hek omheen wat afgesloten kan worden. Voor de kinderen zijn er een zandbak, speelhuisje met glijbaan,

duikelrekken en een groot klimtoestel. Wij gebruiken ook naast de school gelegen basketbalveld, waar kinderen van groep 8 tijdens schooltijden onder toezicht spelen.

1.4 Missie en visie Laurentius Stichting

Ik groei en ik bloei
Op mijn eigen manier
Met oog voor de ander
En met veel plezier
Ik sta klaar om te delen
Wat ik weet, wat ik kan
En als ik iets nieuws ontdek
Help jij me dan?

De stichting wil bijzonder goed onderwijs bieden vanuit de katholieke grondslag. Ieder kind is uniek, bezit talenten en moet de kans krijgen die te ontwikkelen. Alle betrokkenen werken samen aan de opvoeding en vorming van jonge mensen en begeleiden hen in hun ontwikkeling tot nieuwsgierige en onderzoekende mensen, die met vertrouwen de toekomst tegemoet gaan. Met het gereedkomen van het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 "Op weg naar 2023" in juni 2018 zijn op zes thema's beelden en doelen neergezet waar de komende jaren aan gewerkt wordt. Deze beelden en doelen rondom leerling, ouder, leerkracht, organisatie, onderwijs en leider worden nader uitgewerkt in een plan van aanpak. Het gedichtje uit het SBP vormt de kern van dit streven naar goed toekomstgericht onderwijs gezien in het licht van de kernwaarden van de stichting (#samen, #groei, #plezier, #toekomstgericht, #eigenaarschap, #openheid, #vrijheid, #verantwoordelijkheid en #eigenheid). De stichting is een lerende organisatie, die de koers en de katholieke identiteit van de organisatie bewaakt en de ontwikkeling van de scholen faciliteert en de samenwerking tussen de scholen stimuleert en ondersteunt. Alle organen binnen de organisatie werken binnen vastgestelde reglementen en binnen vastgestelde beleidsafspraken en beleidskaders. De onderstaande documenten zijn te vinden op sharepoint onder Directie/Documenten Vademecum/schoolplan 2019-2023 documenten.

- Bijlage Statuten Laurentius Stichting d.d. 11 oktober 2011
- Bijlage Reglement RvT d.d. 21 juni 2011
- Bijlage Reglement CvB d.d. 21 juni 2011
- Bijlage Managementstatuut d.d. 21 juni 2011

- Bijlage Reglement Directieoverleg d.d. 21 juni 2011
- Bijlage Medezeggenschapsstatuut d.d. 1 augustus 2017
- Bijlage GMR-reglement d.d. 1 augustus 2015
- Bijlage MR-reglement d.d. 1 augustus 2015
- Bijlage Klokkenluidersregeling d.d. 3 november 2014
- Bijlage Klachtenregeling d.d. 1 augustus 2012
- Bijlage Integriteitscode d.d. 3 november 2014
- Bijlage Code Goed Bestuur augustus 2017
- Strategisch Beleidsplan 2019-2023 “Op weg naar 2023”

Identiteit

De Laurentiusstichting wil een organisatie zijn waarin kinderen onderwijs krijgen, waarbij we ons realiseren dat een mens meer nodig heeft dan rekenen en taal. Wil een kind uitgroeien tot een volwaardige participant van de samenleving, dan zal het weet moeten hebben van de waarden die daarbij nodig zijn. Die waarden worden soms expliciet en dan weer impliciet binnen de stichting benoemd, en lopen uiteen in begrippen als: respect, saamhorigheid, heel de mens, verantwoordelijkheid nemen voor elkaar, dienstbaarheid, gemeenschap, tot en met de expliciete wil om niemand uit te sluiten.

Vanuit die opvatting staat de Laurentiusstichting open voor mensen vanuit allerlei overtuigingen die dit waardenpatroon ondersteunen en verder willen verdiepen. Naar de beste traditie van de geschiedenis van het katholieke onderwijs in de wereld staan we open voor de wereld om ons heen.

Waarden hebben het nodig om voortdurend geënt te worden

De samenleving, en daarmee het onderwijs, is in een voortdurend veranderingsproces betrokken. Hoewel de waardengemeenschap daarmee niet onmiddellijk geraakt wordt, vraagt dit wel om een constante herijking. Het is een hertalingsproces dat alleen in dialoog binnen de Laurentiusstichting tot bloei kan komen.

De waarden moeten ook gevoed worden vanuit de bron waarnaar de ondertitel van de stichting verwijst. Onze bestaansgrond is niet diffuus, maar verwijst naar de lange en oude katholieke traditie. In die traditie gaat het over onze houding als katholieke gemeenschap in relatie tot God de Vader en zijn Zoon Jezus Christus. Het proces van enten van onze identiteit vergt ook voortdurend “leren” wat deze relatie van ons vraagt.

Waarden verdienen het geëxpliciteerd te worden

Binnen de Laurentiusstichting blijven we zoeken naar gepaste, adequate vormen om aan onze identiteit gestalte te geven. Zonder woorden worden onze daden richtingloos en zonder daden blijven onze woorden vruchteloos.

1.5 Doelen en functies van het schoolplan

Ons schoolplan beschrijft, binnen de kaders van het Strategisch beleidsplan van de Laurentius Stichting, in de eerste plaats onze kwaliteit: onze missie, onze visie en de daaraan gekoppelde doelen. Op basis van de huidige situatie hebben we diverse instrumenten ingezet om grip te krijgen op onze sterke en zwakke punten en daarmee op onze verbeterdoelen voor de komende vier jaar. Het schoolplan functioneert daardoor als een verantwoordingsdocument (wat beloven we?) naar de overheid, het bevoegd gezag en de ouders en als een planningsdocument (wat willen we wanneer verbeteren?) voor de planperiode 2019-2023. Op basis van ons vierjarige Plan van Aanpak willen we jaarlijks een uitgewerkt jaarplan opstellen. In een jaarverslag zullen we steeds terugblikken of de gestelde verbeterdoelen gerealiseerd zijn. Op deze wijze geven we vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren (PDCA-cyclus).

Het schoolplan is opgesteld door de directeur en het team van de school en ter goedkeuring voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. De teamleden hebben meegedacht over de missie en visie(s) van de school en een bijdrage geleverd bij de nulmeting (via vragenlijsten). Daarnaast zijn de ouders betrokken bij het schoolplan door de input van de vragenlijsten mee te nemen in het plan. De komende vier jaar zullen we planmatig hoofdstukken van ons schoolplan met elkaar bespreken. Daarnaast zullen we aan het einde van ieder schooljaar het jaarplan voor het komend jaar samen vaststellen. Ieder jaar kijken we met het team ook terug: hebben we onze verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd? Tenslotte dragen we zorg voor een cyclische evaluatie van de beleidsterreinen, zoals beschreven in dit schoolplan. Met behulp van de jaarlijkse evaluatie stellen we per jaar vast wat er (niet) goed gaat en bepalen we onze verbeterdoelen, in relatie met ons schoolplan en de voorgenomen verbeterpunten (zie hoofdstuk Jaarplannen 2019-2023).

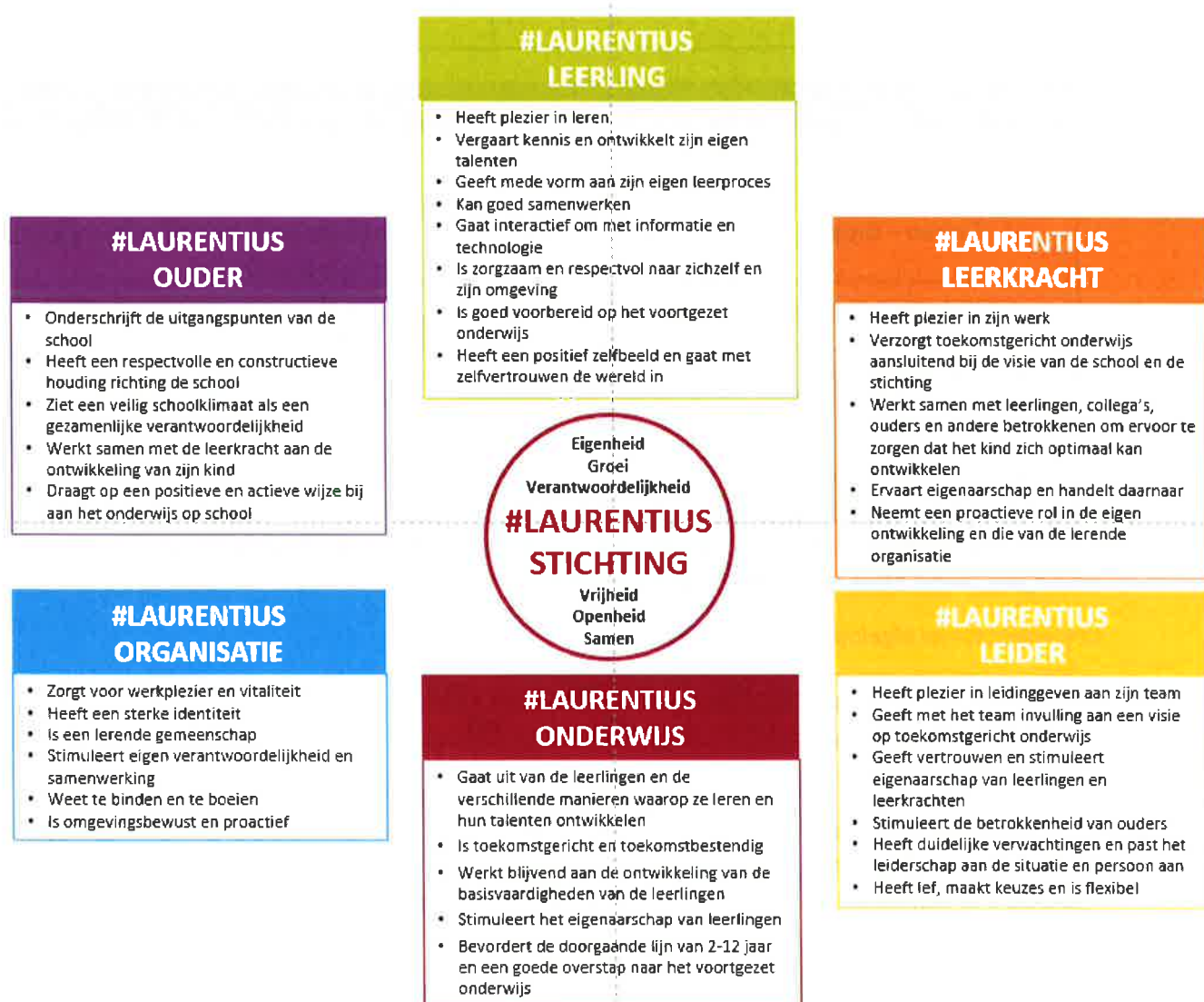
2. Kaders

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk staan de kaders voor het beleid van De Regenboog beschreven. Ten eerste bestaan deze kaders uit de missie, visie en identiteit van de Laurentiusstichting, het bestuur waar de school onder valt (zie hoofdstuk 1). Daarna is beschreven welk proces de Laurentius Stichting heeft doorlopen om tot het strategisch beleidsplan te komen en welke analyses, evaluaties en werkvormen zijn gebruikt om tot een passende ambitie te komen voor De Regenboog: de stip op de horizon. Aan het einde van dit hoofdstuk zijn de speerpunten, die hieruit afgeleid zijn, verkort weergegeven.

2.2 Kaders vanuit de Laurentiusstichting

Het afgelopen anderhalve jaar is gesproken met alle betrokkenen binnen en buiten de Laurentiusstichting. Door verschillende coöperatieve werkvormen met leerlingen, ouders, leerkrachten en schoolleiders zijn er karakteristieken geformuleerd op de 6 domeinen van de stichting. In onderstaand figuur is weergegeven wat de ambities en kaders zijn vanuit de Laurentiusstichting. Op <http://www.laurentiusstichting.nl/skb/> kunt u het hele strategisch beleidsplan van onze stichting bekijken.

2.3 SWOT-analyse

In het kader van ons nieuwe schoolplan zien wij voor de komende vier jaren een aantal kansen (intern en extern) en bedreigingen (intern en extern) voor wat betreft de school, het personeel en de leerlingen. Wij willen daarmee nadrukkelijk rekening houden in ons beleid en onze beleidskeuzen. Zowel de sterke kanten als de zwakke kanten en ook de kansen en bedreigingen vormen aandachtspunten voor ons nieuwe beleid. Wij zullen daar in onze plannen en verbeterpunten rekening mee houden.

STERKE KANTEN SCHOOL	ZWAKKE KANTEN SCHOOL
✓ Goede schoolomgeving	✓ Welzijn medewerkers (QuickScan RI&E)
✓ Laagdrempelige cultuur	✓ Actief ICT
✓ Ervaren en gemotiveerd team, pedagogisch en didactisch handelen	✓ Opbrengsten
✓ Opbrengstgericht werken	✓ Betrokkenheid en eigenaarschap leerlingen
✓ Grote ouderbetrokkenheid	
✓	

KANSEN	BEDREIGINGEN
✓ Team in ontwikkeling naar één school met De Bonte Pael	✓ Leerlingaantal
✓ Samen – Groeien; Op weg naar 2023 traject	✓ Lerarentekort, moeilijk vervangend personeel te vinden
✓ Visie gestuurd werken binnen ons onderwijs	✓ Veranderingen blijvend borgen en blijven uitvoeren
✓ Curriculum.nu	

2.4. De leerlingpopulatie

Onze school word bezocht door 163 leerlingen (peildatum 1-10-2018). Van deze leerlingen heeft 9 % een gewicht: 11 leerlingen hebben een gewicht van 0,3 en 3 leerlingen een gewicht van 1,2. Het leerlingenaantal van de school blijft redelijk stabiel.

Leerlingenaantal afgelopen 4 jaar en prognose:

1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022
164	168	156	163	151	157	162	169

Onze school staat in een licht vergrijzende wijk. Dit heeft consequenties voor de instroom. Er zijn te weinig leerlingen om 6 gezonde basisscholen naast elkaar te laten voortbestaan. Om die reden zijn de 3 stichtingen die in de wijk het basisonderwijs verzorgen, tezamen met de gemeente, een proces gestart om te komen tot 3 basisscholen met bijbehorende nieuwbouw op een andere plaats in de wijk.

Het huizenbestand van de wijk bestaat hoofdzakelijk uit eengezinswoningen, hier en daar afgewisseld met galerijwoningen van ten hoogste 2 verdiepingen.

De kenmerken van de leerlingen en de consequenties daarvan voor onze organisatie en ons onderwijs, hebben we beschreven in het document Kenmerken Leerlingen (zie bijlage). In dit document staan de kenmerken per groep beschreven en de consequenties voor de groep(en) en de school.

2.5. Kenmerken van de ouders en omgeving

De ouderpopulatie is zeer divers van afkomst en laat geen directe gevolgen zien voor ons beleid m.b.t. actief burgerschap en sociale cohesie. De betrokkenheid van de ouders is wisselend, afhankelijk van het thema en de jaargroep. Alle ouders komen op uitnodiging naar de rapportenavond. De jaarlijkse informatieavonden door de groepsleerkrachten aan het begin van het schooljaar worden met ongeveer 60% bezocht. Op de jaarvergadering van de Vereniging van ouders van de Regenboog en de MR komt slechts een kleine 5%.

Het opleidingsniveau van de ouders ziet er als volgt uit:

WO	12 %
HBO	25 %
MBO	7 %
VWO	0,5 %
HAVO	1,5 %
MAVO	6 %
VMBO	4,5 %
LBO	6,5 %
Basisonderwijs	3 %

2.6. Landelijke ontwikkelingen

Het bestuur volgt de beleidsagenda van de PO-Raad en de afspraken uit het bestuursakkoord 2014-2020. Deze afspraken zijn nog steeds geldig, maar omdat er sinds 2014 zaken zijn gerealiseerd of op basis van voortschrijdend inzicht zijn vervallen, is het beleid van de PO-Raad verder aangescherpt en verwoord in de Strategische Beleidsagenda 2018-2021 "Samen werken aan goed onderwijs".

In de strategische beleidsagenda PO-Raad gaat het om vijf accenten, die de leerlingen maximaal voorbereiden op de complexe samenleving:

- **Onderwijs is samen opgroeien**
Besturen en scholen en hun partners stellen kinderen centraal, dragen zorg voor een doorgaande lijn in het onderwijs, bevorderen gelijke kansen en zorgen voor een gezonde en veilige leeromgeving.
- **Onderwijskwaliteit is verantwoordelijkheid nemen.**
Besturen en scholen werken aan onderwijskwaliteit volgens een kwaliteitscyclus, zorgen dat het onderwijs voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidseisen en tonen hoe er gestuurd wordt op onderwijskwaliteit.
- **Innoveren is samen leren**
Besturen en scholen dragen zorg voor modern onderwijs, stimuleren een onderzoekende en innoverende houding en bevorderen kennisontwikkeling en kennisdeling
- **Leraar is een waardevol beroep**
Besturen en scholen stimuleren diversiteit binnen de teams, bieden ruimte voor professionele ontwikkeling van elke werknemer, dragen zorg voor goede arbeidsomstandigheden en een beheersbare werkdruk.

- Besturen is een vak
Besturen dragen zorg voor en sturen op kwalitatief goed onderwijs, waarborgen de ontwikkeling van de professionele organisatie en zorgen daarbij voor interne betrokkenheid van teams, medezeggenschap en toezicht en verantwoorden zich actief over de kwaliteit van het onderwijs.
Het bestuur van de Laurentius Stichting onderschrijft de beleidsagenda van de PO-Raad en conformeert zich hieraan. In het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 van de stichting is e.e.a. verwoord.

Bijlagen:

Strategische beleidsagenda 2018-2021 PO- Raad "Samen werken aan goed onderwijs".

Bestuursakkoord sector primair onderwijs 2014-2020 d.d. 10 juli 2014

Geactualiseerd Bestuursakkoord 2014-2020 d.d. 15 juni 2018.

Direct van invloed op de agenda van het bestuur en de scholen zijn o.a. de volgende ontwikkelingen:

- de leerlingenaantallen,
- het lerarentekort en schoolleiderstekort, dat in de komende jaren nog groter zal worden,
- de technologische ontwikkelingen en digitalisering van het onderwijs,
- nieuwe onderwijsconcepten en methodieken,
- integrale kindcentra, kinderopvang en peuterspeelzalen
- Ontwikkelingen vanuit de PABO's en Lerarenopleidingen,
- Gemeentelijke ontwikkelingen op huisvesting, onderwijsachterstanden en jeugdzorg
- Passend Onderwijs, zorgplicht en de samenwerkingsverbanden
- CAO-PO 2018-19
- Curriculum.nu en de ontwikkeling naar nieuwe kerndoelen
- Duurzaamheid
- Diverse wetgeving (AVG, WMS)

Interne ontwikkelingen

Ontwikkelingen die komende jaren binnen de stichting prioriteit hebben zijn:

- Kwaliteit van het onderwijs: geen zwakke scholen
- Lerarentekort: zo veel mogelijk bevoegd personeel voor de groep
- Onderwijsinnovatie en kennisdeling
- Professionalisering van personeel en organisatie op alle niveaus
- Wetenschap & technologie
- Passend Onderwijs
- Cultuuronderwijs
- Opleiden in de school
- Curriculum.nu

3. Onderwijskundig beleid

3.1 De missie van de school

De missie is een korte en bondige beschrijving van waar wij voor staan. De missie geeft aan wie wij zijn en wat we doen en beschrijft de kernactiviteiten. Onze missie bestaat uit een slogan en onze principes.

De slogan voor De Regenboog / De Bonte Pael is in ontwikkeling.

Deze slogan wordt gebaseerd op de volgende principes:

Sociale veiligheid en respect,

Waarneembaar door rust, er mogen zijn, één gemeenschap

(Zelf)vertrouwen, samenwerking en growth mindset

Waarneembaar in zelfvertrouwen, vertrouwen hebben in elkaar, benutten van mogelijkheden tot samenwerking op alle niveaus, uitgaan van mogelijkheden en kansen.

Eigenaarschap en betrokkenheid

Ieder is eigenaar van het eigen leren en van het werk dat we maken om ons te ontwikkelen. Dit alles binnen kaders gevormd door de visie en de doelen van de school.

Innovatief en flexibel

Waarneembaar door het nieuwsgierig maken en blijven, een open houding en blijvende ontwikkeling.

Kwaliteit

Wij staan voor betekenisvol leren en groei t.o.v. jezelf. Hiertoe maken wij doelgerichte keuzes op didactiek en inhoud.

3.2 De visies van de school

Na vaststelling van de missie, volgt de visie. Hierin wordt uitgelegd waar wij, aangestuurd door onze missie, naar streven. Onze visie geeft aan hoe wij, in een ideale situatie, de school in de toekomst willen vormgeven. De visie is dus een gemeenschappelijk toekomstbeeld dat wordt beschreven op de verschillende onderdelen van ons werk. De visie die wij hebben bedacht voor onze (gezamenlijke) school hebben wij vertaald in een gedicht, dat luidt als volgt:

Ik hoor erbij, ik ben okee
Op school voel ik me fijn
Ik wil graag leren en doe mee
Een kanjer wil ik zijn!

Een leven leren start al hier
En fouten maken mag
Ik groei en bloei op mijn manier
Ontdek mijn eigen kracht

Al heb ik iets nog nooit gedaan
Ik geloof dat ik het kan
Geef mij je hand, kom naast me staan
Wij maken er wat van!

In hoofdstuk 3.22 en hoofdstuk 7 staat beschreven hoe we onze visie willen gaan vormgeven.

Visie op lesgeven

Het lesgeven is de kern van ons werk. We onderscheiden pedagogisch en didactisch handelen, hoewel beide facetten van ons werk feitelijk onscheidbaar zijn. Van belang daarbij is: oog hebben voor het individu, een open houding, wederzijds respect en een goede relatie waarin het kind zich gekend weet. Belangrijke pedagogische aspecten vanuit onze visie zijn: sociale veiligheid, respect, (zelf)vertrouwen, samenwerking en flexibel. Gelet op de didactiek vinden we de volgende zaken van groot belang:

- interactief lesgeven; de leerlingen betrekken bij het onderwijs, eigenaarschap en betrokkenheid
- onderwijs op maat geven: afstemming in instructie en verwerking
- coöperatieve werkvormen inzetten, samenwerking
- een betekenisvolle (directe) instructie verzorgen,
- kinderen zelfstandig (samen) laten werken vanuit een growth mindset,
- innovatief, blijvend ontwikkelen en betekenisvol leren
- Kwaliteit; groei ten opzichte van jezelf

Visie op leren

Kinderen leren doordat ze nieuwsgierig zijn. De school biedt kinderen de mogelijkheid om kennis op diverse manieren te verwerven. Voorwaarde daarbij is dat de leraren een klimaat creëren in de groep waarbinnen leerlingen zich veilig voelen. De leraren geven instructie en kinderen kunnen zich de leerstof op verschillende manieren eigen maken. Dat kan zijn door lessen alleen te maken of met anderen samen. Wij geloven dat kinderen heel veel leren van en met elkaar. Om die reden zetten we coöperatieve werkvormen in om kinderen te stimuleren om goed en intensief samen te werken. Kinderen die korte instructie nodig hebben, kunnen zelfstandig aan het werk. Voor de kinderen die meer instructie nodig hebben, wordt gebruik gemaakt van de verlengde instructie aan de instructietafel. Het leren kan bemoeilijkt worden door extra ondersteuningsbehoeften. Voor deze kinderen is extra aandacht binnen de groep.

Visie op pedagogisch klimaat

We vinden het op De Regenboog belangrijk dat we met elkaar zorgen voor een veilig pedagogisch klimaat. We vinden het belangrijk dat we samen met de ouders verantwoordelijkheid nemen voor de leerontwikkeling van het kind. We willen de kinderen leren zich medeverantwoordelijk te voelen voor hun eigen leerproces door hen daarbij actief te betrekken en door hen vertrouwen te geven in hun eigen mogelijkheden in relatie met de ander en de omgeving.

Visie op duurzaamheid

Duurzaamheid is het er voortdurend voor zorgen dat er bij de verdere ontwikkeling van de samenleving met de grootste zorg afwegingen worden gemaakt zodat ook de volgende generaties prima in hun behoeften van welzijn en welvaart kunnen voorzien. Duurzaam: goed voor nu en goed voor de toekomst.

De ambities van de Laurentius Stichting en de scholen liggen op drie gebieden:

Duurzaam in verwerven:

Duurzame bouw en verbouw van schoolgebouwen, aanschaf van gebruiks- en verbruiksmaterialen, afname van diensten als schoonmaak en onderhoud installaties.

Op bovenschools niveau wordt de rol van duurzaamheid vooral bij centrale inkoop en aanbestedingen meegenomen. Bij aanschaf wordt gelet op het gebruik van duurzame materialen en op hergebruik van materialen. Er wordt gestreefd naar energiezuinige gebouwen en bij het afsluiten van contracten voor levering van producten en afname van diensten wordt op structurele wijze duurzaamheid betrokken.

Duurzaam in gebruik:

Het in de dagelijkse praktijk op structurele wijze zo duurzaam mogelijk handelen door hulpbronnen en grondstoffen niet meer dan nodig is aan te spreken en daarmee het milieu niet meer dan nodig is

te belasten.

Duurzaam in onderwijs: betrokken kinderen en betrokken personeel:

Alle leerlingen werken op de scholen aan het ontwikkelen van competenties om duurzame afwegingen te kunnen maken. Het personeelsbeleid is erop gericht dat het personeel een goede balans tussen werk en privé kan vinden en fit en betrokken het werk kan uitvoeren.

Op schoolniveau wordt er gelet op energieverbruik, inzamelen van gescheiden afval en zorgdragen voor een schone omgeving.

Duurzaamheid draagt bij aan een gezonder leven nu. Daarom zorgen we ervoor dat onze leerlingen bewust zijn dat zij voor de toekomst van onze aarde een belangrijke rol kunnen spelen.

3.3 Aspecten van opvoeden: Levensbeschouwelijke identiteit

Vanuit onze katholieke identiteit besteden we dagelijks aandacht aan levensbeschouwing. Tijdens de vieringen staan we met de gehele school stil bij deze waarden. We proberen onze identiteit vorm te geven door voor elkaar te zorgen en voor het welzijn van de kinderen. We leren de leerlingen een vriendelijke omgang met elkaar en elkaar als volwaardige mensen te behandelen.

Met de methode Trefwoord besteden we aandacht aan het geloof en aan onze waarden. We staan hierbij open voor andere geloven en besteden hier ook aandacht aan in onze lessen. De eigen levenservaringen van de leerlingen dragen ertoe bij om Bijbelverhalen beter te begrijpen.

Omgekeerd biedt religie een andere blik op de dagelijkse werkelijkheid. Het is een ontmoeting waarin kinderen vooral ook van elkaar leren. Tijdens de vieringen in het schooljaar, Kerst en Pasen vieren we ons samen zijn. Om die reden vieren we deze feesten met alle leerlingen, van klein tot groot.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. We besteden expliciet aandacht aan levensbeschouwing en geestelijke stromingen
2. We werken dagelijks met de methode Trefwoord
3. De christelijke feesten Pasen en Kerst worden uitgebreid gevierd
4. We besteden gericht aandacht aan actief burgerschap en sociale cohesie
5. We laten leerlingen bewust kennismaken met de verschillen in de samenleving
6. We leren leerlingen zich in te leven in andere overtuigingen dan zij zelf hebben
7. We hechten veel waarde aan een positief en veilig klimaat waarin het komen tot 'verbinding' het uitgangspunt vormt.

3.4 Aspecten van opvoeden: Sociaal-emotionele ontwikkeling

Het sociaal-emotionele welbevinden van de leerlingen heeft veel invloed op hun totale functioneren. Onze school besteedt daarom structureel en systematisch aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. We doen dit omdat we onze kinderen willen opvoeden tot verantwoordelijke burgers. Ze moeten goed voor zichzelf kunnen zorgen en goed kunnen omgaan met de mensen en de wereld om hen heen (dichtbij en verder weg). De ontwikkeling van de groep en de individuele leerlingen wordt tijdens de groeps(leerling) bespreking besproken (leerkracht en IB'er). In deze gesprekken worden ook mogelijke aanpakken voor een groep of voor een individuele leerling besproken. Wij zetten voor de sociaal / emotionele ontwikkeling van onze leerlingen de methode "Kanjertaining" in.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. Onze school besteedt structureel en systematisch aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling (Kanjertaining),
2. We beschikken over normen: als meer dan 25% van de leerlingen uitvalt op een aspect, dan volgt er actie.
3. Onze school beschikt over een LVS voor sociaal-emotionele ontwikkeling (SCOL, KIJ! en monitor veiligheidsbeleving).
4. We betrekken ouders bij de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun kind.

3.5 Aspecten van opvoeden: Actief burgerschap

Actief burgerschap betekent de bereidheid en het vermogen deel uit te maken van een gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren. Burgerschapsvorming wordt niet gezien als een apart vak, maar is een vanzelfsprekend onderdeel van meerdere vakken. Burgerschapsvorming komt ook tot uiting in de wijze waarop onze school invulling geeft aan de regels ten aanzien van veiligheid, ouderbetrokkenheid en onderlinge omgang tussen leerlingen en leerkrachten. Dit is onder andere omschreven in onze schoolregels.

Wij bereiden leerlingen voor op deelname aan de samenleving door leerlingen te leren over de verschillende achtergronden en culturen, waarmee zij via hun klas- en schoolgenoten en anderszins in aanraking komen.

Hoewel De Regenboog een katholieke school is, zijn alle leerlingen van harte welkom.

Burgerschap bestaat uit de volgende vier indicatoren:

1. Waarden en normen en democratie
2. Sociale component
3. Openheid naar de samenleving en de diversiteit die daar aanwezig is.
4. De school als oefenplaats.

De school geeft planmatig invulling aan de visie en de realisering van de doelen waarin de visie is uitgewerkt.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. Wij voeden onze leerlingen op tot fatsoenlijke evenwichtige mensen die respectvol (vanuit duidelijke waarden en normen) omgaan met zichzelf, de medemens en de omgeving.
2. Wij voeden onze leerlingen op tot mensen die weten wat democratie inhoudt en die daar ook naar handelen. Ze leren hun mening over maatschappelijke thema's te verwoorden.
3. Wij voeden onze leerlingen op tot mensen die "meedoen", die actief betrokken willen zijn op de samenleving en die gericht zijn op samenwerking.
4. Wij voeden onze leerlingen op tot mensen die kennis hebben van, en respect voor andere opvattingen en overtuigingen (religies).
5. Wij richten ons op de algemene ontwikkeling en we geven onze leerlingen culturele bagage mee voor het leven.

Hoe bereiken we deze doelen?

De school heeft een gericht aanbod op de bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, het overdragen van

kennis en kennismaking met de diversiteit van onze samenleving. Het structurele aanbod geven wij als volgt vorm:

- De Kanjertraining wordt gedurende de gehele basisperiode aangeboden. Alle leerkrachten zijn getraind en bevoegd.
- Dagelijks bieden wij lessen aan van de methode Trefwoord. (openheid en diversiteit van de samenleving).
- De school heeft een leerlingenraad, waarin uit groep 5, 6 7 en 8 kinderen worden gekozen door hun medeleerlingen. De leerlingenraad denkt mee en adviseert t.a.v het beleid en acties binnen de school.
- Aan 4 mei (Dodenherdenking) en 5 mei (Bevrijdingsdag) wordt in groep 7 en 8 expliciet aandacht besteed.
- Door het samenwerken en het verantwoording nemen van de oudere kinderen voor de jongere kinderen met groepsdoorbroken activiteiten.
- Door het helpen met het onderhoud van de groepen, de gangen en het speelterrein.

- Coöperatief leren; sinds 2013 wordt er op De Regenboog ten minste tweemaal per week actief geoefend met vormen van samenwerkend leren. Dit als onderdeel van een les.
- Vieringen en festiviteiten: St Maarten waarbij er voor de Voedselbank spullen worden ingezameld, Pasen waarbij we naar het verzorgingshuis gaan om de ouderen te ontmoeten, Kerst waarbij we een voorstelling met een boodschap aanbieden aan onze ouders.
- De methoden Taal Actief, en Schooltv Weekjournaal bieden in verschillende lessen inzichten in andere culturen en samenlevingen.

Resultaten zichtbaar bij onze leerlingen zijn:

- Leerlingen kunnen omgaan met hun eigen standpunt en dat van een ander.
- Leerlingen kunnen omgaan met conflicten.
- Leerlingen kunnen verantwoordelijkheid dragen voor de gemeenschap.
- Leerlingen kunnen omgaan met basale interpersoonlijke en interpersoonlijke componenten.
- Leerlingen kennen de basiswaarden van een democratische rechtsstaat.

Bijlage: Actief burgerschap en sociale integratie De Regenboog

3.6 Leerstofaanbod

Op onze school gebruiken we eigentijdse methodes die voldoen aan de kerndoelen. Hiermee zorgen wij ervoor dat er een doorlopende leerlijn is door onze hele school, inclusief voorschool. De methodes bij de hoofdvakken worden als leerlijn gebruikt door de leraren. Voor de toetsing van de leerstof maken we gebruik van methoden-onafhankelijke (Cito), methoden gebonden toetsen en Snappet. Ten aanzien van leerstofaanbod realiseren we kwaliteit door:

1. Onze methodes voldoen aan de kerndoelen
2. Wij gebruiken voor Taal en Rekenen aan de leerlijn gekoppelde tussentoetsen
3. Het leerstofaanbod vertoont een doorgaande lijn
4. Het leerstofaanbod komt tegemoet aan relevante verschillen
5. Het leerstofaanbod voorziet in de ondersteuning van de sociaal-emotionele ontwikkeling
6. De school besteedt aandacht aan actief (goed) burgerschap (zie 3.5)
7. Het leerstofaanbod voorziet in het gebruik van ICT
8. Het leerstofaanbod voorziet in aandacht voor intercultureel onderwijs
9. Het leerstofaanbod bereidt leerlingen voor op het vervolgonderwijs

Vakken, methodes en toetsinstrumenten

Vak	Methodes / aanbod	Volgsysteem	Groepen
Taal	Diverse bronnen	Ontwikkelingsgericht observatie-systeem KIJK!	1-2
	Lijn 3	Methodegebonden toetsen	3
	Taal Actief	Methodegebonden toetsen	4-8
Vorbereidend lezen	Diverse bronnen	Ontwikkelingsgericht observatie-systeem KIJK!	1-2
Technisch lezen	Lijn 3	Cito-DMT / AVI / methodegebonden toets	3
	Snappet	Cito-DMT / AVI	4-8
Begrijpend en studerend lezen	Nieuwsbegrip Junior Einstein	Cito-toetsen Begrijpend lezen,	4-8

Spelling	Taal Actief spelling	Cito-toetsen Spelling 3.0 / methodegebonden toetsen	4-8
Schrijven	Schrijfdans		1-2
	Klinkers		3
	Schrijven in de Basisschool		4-8
Engels	Take it easy!	Methode gebonden toetsen	1-8
Rekenen	Wereld in getallen 4, Maatwerk, Kien, Rekensprint	Methode gebonden toetsen Cito-toetsen RW 3.0	3-8
	Diverse bronnen	Ontwikkelingsgericht observatie-systeem KIJK!	1-2
Wereld oriëntatie	Diverse bronnen		1-2
	Lijn 3		3
	Regenboog Wereldkist		4-5
	Spectrumbox		6-8
Wetenschap en Techniek	Technisch Lego		3-8
	Diverse (Capsela, Chemie, Robotica, Framework, Fishertechniek)		6-8
Verkeer	Klaar....over		3-7
Tekenen / handvaardigheid	Tekenvaardigheid Moet je doen!		1-8
Muziek	Muziek door de basisschool		1-8
Bewegingsonderwijs	Spel- en gymlessen 2 x per week gymles	1 x groepsleerkracht 2 x vakleerkracht	1-2 3-8
Cultuur- en milieu educatie	Kunstmenu Cultuurhelden Milieueducatie gemeente		1-8
Godsdienst / levensbeschouwing	Trefwoord		1-8
Bevordering sociale redzaamheid SEO	Kanjertraining	SCOL gr. 3 tm 8	1-8
Drama	Drama Aangenaam		1-8

3.6.1 Taalleesonderwijs

Het vakgebied Nederlandse taal krijgt veel aandacht in ons curriculum. We leren de kinderen taal om goed met anderen om te kunnen gaan en om effectief te kunnen communiceren. Om de wereld om je heen goed te kunnen begrijpen is het nodig om de taal adequaat te leren gebruiken. Ook bij veel andere vakken heb je taal nodig. Het is belangrijk dat kinderen snel goed kunnen lezen omdat ze daardoor de informatie bij de andere vakken sneller kunnen begrijpen en gebruiken. Onze methode bevat convergente differentiatie. Er wordt gewerkt aan dezelfde doelen d.m.v. verkorte-, basis- en verlengde instructie. Een belangrijk uitgangspunt is 'betekenisvol leren'. De methode Taal Actief werkt met thema's die aansluiten bij de belangstelling van het kind. Binnen het thema, dat vier weken duurt, komt een doorlopend verhaal, het ankerverhaal, telkens weer terug. In deze methode

wordt de nadruk gelegd op leren van en met elkaar. Voor het verwerken van de spellingsinstructie maken wij gebruik van Snappet, de computer en dictees. De spellingswoorden worden per spellingsprobleem passend bij het thema aangeboden. In het aanbod wordt er duidelijk rekening gehouden met goede en minder goede spellers.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. Onze school beschikt over een taalbeleidsplan
2. Onze school beschikt over een gekwalificeerde taalcoördinator
3. De leraren beschikken over goede (actuele) methodes voor taal, begrijpend lezen en technisch lezen
4. De school geeft technisch lezen in alle groepen (3 t/m groep 8)
5. De school beschikt over een Protocol Dyslexiebeleid

3.6.2 Rekenen en wiskunde

Rekenen en wiskunde vinden we een belangrijk vak. Het rooster borgt dat we expliciet aandacht besteden aan rekenen en wiskunde en aan het automatiseren van het geleerde. We constateren dat rekenen in toenemende mate taliger is geworden en dat dit bij steeds meer leerlingen leidt tot problemen. Onze methode combineert praktisch en creatief rekenen met wiskundige kennis en vaardigheden. Elk rekenonderwerp wordt op een vaste dag in de week behandeld. De lessen beginnen meestal met een korte automatiseringsopdracht. Elke derde les is een projectles, waarin het gaat over meten, tijd of geld. Het is ook mogelijk dat de leerkracht lessen clustert om een doel beter in te oefenen. Veel herhaling is van belang. De automatisering wordt vanaf groep 4 vooral geoefend met Snappet. Om het herhalen en automatiseren van de basisstof verder te ondersteunen, wordt in groep 3 t/m 8 de dag gestart met Rekensprint. De kinderen oefenen dan gericht met het snel en goed beantwoorden van sommen.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. In groep 1 en 2 wordt er lesgegeven aan de hand van leerdoelen volgens Kijk! en projecten van de Kleuteruniversiteit
2. Wij volgen de ontwikkeling van de leerlingen m.b.v. het Cito-LVS
3. Wij gebruiken de methodegebonden toetsen systematisch en zetten Snappet in
4. De leraren beschikken over voldoende kennis en vaardigheden t.a.v. de moderne rekendidactiek (ze zijn op de hoogte van de nieuwste inzichten)
5. De leraren werken met een roosterplanning om de vorderingen van de leerlingen goed te monitoren

3.6.3 Wereldoriëntatie

Wereldoriëntatie, oriëntatie op jezelf en de wereld, vinden wij van belang, omdat onderwijs meer is dan taal en rekenen. Wij willen onze leerlingen breed ontwikkelen. Wereldoriëntatie komt bij ons op school geïntegreerd aan de orde. De vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuur en ontwerpend en ontdekkend leren worden thematisch aangeboden. In dit leergebied oriënteren leerlingen zich op zichzelf, op hoe mensen met elkaar omgaan, hoe ze problemen oplossen en hoe ze zin en betekenis geven aan hun bestaan. Leerlingen oriënteren zich op de natuurlijke (leef)omgeving en op verschijnselen die zich daarin voordoen. Leerlingen oriënteren zich ook op de wereld, dichtbij en veraf, toen en nu en maken daarbij gebruik van cultureel erfgoed. De leerdoelen worden duidelijk kenbaar gemaakt, waardoor kinderen weten waar ze naar toe werken. Deze doelen omvatten de ontwikkeling van kennis, vaardigheden en inzicht, waarbij volop aandacht is voor het stimuleren van een onderzoekende houding. Ook wordt gewerkt aan de zgn. 21^e eeuwse vaardigheden.

Onze ambitie is om

1. Bij wereldoriëntatie de kerndoelen 34 tot en met 53 in projectmatige vorm van onderzoekend, ontwerpend en ondernemend leren aan te bieden.

3.6.4 ICT

De Laurentius Stichting heeft op het gebied van ICT de volgende ambities vanuit de gedachte dat het onderwijs ondersteund wordt door effectieve inzet van ICT-middelen (hard- en software):

- Een goed werkende ICT-infrastructuur op alle scholen, die continue verbeterd en up-to-date wordt gehouden.
De beschikbaarheid en kwaliteit van hardware, netwerken en connectiviteit, waaronder touchscreens, devices, draadloze en vaste netwerkverbindingen, internetverbindingen, servers, Office 365, gebouwbeheersystemen en VOIP wordt bovenschools geregeld.
- Digitaal vaardige en mediawijze leerlingen en digitaal vaardige en mediawijze leerkrachten en overig personeel.
De deskundigheid van personeel wordt bevorderd door het deelnemen aan scholing, trainingen, studiedagen en collegiale consultatie, o.a. via het aanbod op Laurentius Leert
- Inspirerende leeromgevingen met o.a. de inzet van ICT-middelen.
Op schoolniveau worden inspirerende leeromgevingen ingericht en innovatieve ideeën bevorderd.
- Goed en veilig gebruik van eigentijdse ICT-middelen bij alle betrokkenen.
Personeel wordt continue bewust en alert gehouden via de ICT-coördinatoren op het goed en veilig gebruik van de ICT-middelen. Er wordt optimaal gebruik gemaakt van de clouddienst O365. Er wordt ingespeeld op de nieuwste ontwikkelingen op ICT-gebied voor wat betreft inhoud en toepassingen
- ICT inzetten om ambities van de scholen te realiseren.
Ambities van de scholen worden gevolgd via school- en jaarplan en bezien wordt welke ondersteuning daarbij nodig is en geboden kan worden.

ICT neemt in ons onderwijs een steeds belangrijkere plaats in. De maatschappij van nu vraagt van onze leerlingen ICT- kennis en -vaardigheden, daarom leren we onze leerlingen planmatig om te gaan met ICT-middelen. De leraren gebruiken ICT in hun lessen, zodat de leerlingen aan de slag gaan met de notebooks of tablets, de ICT- programma's en de bijbehorende software. Deze vaardigheid wordt gezien als de enige echt nieuwe vaardigheid van de 21ste eeuw, aangezien we inmiddels omringd worden door technologie. Binnen ICT geletterdheid worden de vaardigheden voor het effectief en efficiënt gebruik van technologie getraind. 'Technologische geletterdheid' en informatievaardigheden' komen hierbij samen. De leerlingen wordt geleerd de gepaste media-bronnen en ict-bronnen te analyseren en te selecteren. Ze leren te begrijpen hoe er in de maatschappij door middel van huidige technologie gecommuniceerd wordt. We vinden het van groot belang om kinderen bewust te maken van de mogelijkheden en de valkuilen op ICT gebied en met name op het gebied van de social media. De leerkrachten gebruiken ICT in hun lessen en borgen, dat de leerlingen aan de slag (kunnen) gaan met de laptops / tablets /computer(s)/ touchtables, de ICT-programma's en de bijbehorende software. We gebruiken Snappet om de leerstof te verwerken. Het geeft de mogelijkheid leerlingen in eigen tempo en ook zelfstandig te kunnen laten werken. Kortom, ICT speelt een belangrijke rol bij de realisatie van een (nieuwe) visie op leren en onderwijzen binnen de 21st Century skills. Dit betekent dat de ICT-ontwikkelingen van invloed zijn op de inhoud en vormgeving van de verschillende processen binnen de school, zowel op leerling-, leerkracht- als op managementniveau. De ICT-coördinator speelt op de school een cruciale rol bij de implementatie van het ICT-onderwijs. De coördinator draagt zorg voor het ICT-beleid op school. De voortdurende veranderingen op ICT gebied vragen een flexibele houding van de leerkrachten met bereidheid tot scholing.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. De leraren maken optimaal gebruik van het smartboard en de touchtable.
2. De leraren en leerlingen werken met Internet
3. De leerlingen werken met de software bij taal, rekenen, lezen en wereldoriëntatie

4. De leraren beschikken over voldoende ICT-kennis en -vaardigheden
5. De leraren maken de leerlingen media-wijs en begeleiden hen in het landschap van de social-media
6. De school beschikt over technisch en inhoudelijk goede (werkende) hard- en software
7. De beschikbare materialen (notebooks en tablets) worden structureel ingezet ter verrijking van de lessen van groep 1 t/m 8.

Onze ambitie is:

1. De leraren en leerlingen vanaf groep 5 werken met office 365

3.6.5 Cultuuronderwijs / Cultuureducatie met kwaliteit

Cultuuronderwijs is onmisbaar voor de vorming van leerlingen. Door middel van kunstzinnige oriëntatie maken leerlingen kennis met kunstzinnige en culturele aspecten in hun leefwereld: ze leren kijken naar schilderijen en beelden, luisteren naar muziek, genieten van theater, taal en beweging en zijn actief bezig met hun vorming en het ontwikkelen van hun vaardigheden. De wereld van kunst en cultuur biedt leerlingen een rijke leeromgeving, waarin de creativiteit en de onderzoekende houding van leerlingen wordt versterkt.

De landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit van het Fonds voor Cultuurparticipatie heeft ervoor gezorgd dat er op verschillende plekken vanaf 2013 projecten zijn ontwikkeld die ervoor zorgen dat cultuuronderwijs een onderdeel wordt van het curriculum van de basisscholen. Deze regeling wordt altijd uitgevoerd in samenwerking met de gemeenten. De tweede fase van deze regeling loopt van 2017-2020. Steeds meer gemeenten zijn hierbij aangesloten.

<http://www.cultuureducatiemetkwaliteit.nl>

De scholen in Delft werken bij cultuureducatie vooral met Cultuurhelden. Cultuurhelden is de uitwerking van Cultuureducatie met Kwaliteit en omvat een programma waarmee de basisscholen het onderwijsaanbod met kunst en cultuur verrijken en wordt uitgevoerd door de VAK en DOK Delft, nu OPEN Delft. Er wordt geïnvesteerd in basistrainingen voor schoolteams en kunstdocenten. Cultuurhelden besteedt aandacht aan kennisdeling door het organiseren van netwerkbijeenkomsten, masterclasses, intervisie voor cultuurcoördinatoren en coaching van kunstdocenten. Een cultuurrijke leeromgeving draagt bij aan een succesvolle ontplooiing van talenten van kinderen.

Zie www.cultuurhelden.nl

Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich breed ontwikkelen en zich oriënteren op kunstzinnige en culturele aspecten die een rol spelen in hun leefwereld.

We bieden cultuuronderwijs aan zodat onze leerlingen zich ook op die manier leren uiten (gevoelens en ervaringen).

Onze ambitie is:

1. De inzet van cultuuronderwijs en Cultuurhelden is geïntegreerd in wereldoriëntatie.

3.6.6 Bewegingsonderwijs

Op onze school hechten we veel belang aan bewegingsonderwijs. Bewegingsactiviteiten zijn noodzakelijk voor de motorische ontwikkeling, sociale vorming en de bewegingsdrang van kinderen. We vinden het vak belangrijk vanuit het sociale aspect: leren bewegen doe je altijd samen.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. Wij beschikken over een goed gefaciliteerd speelleerlokaal voor de jongste leerlingen
2. Wij besteden 2x 45 minuten aan bewegingsonderwijs voor groep 1 t/m 8

3. Wij beschikken over een vakdocent bewegingsonderwijs (groep 3 t/m 8 twee keer in de week)
4. Wij beschikken over een uitgewerkt curriculum bewegingsonderwijs voor groep 3 tm 8.

3.6.7 Wetenschap en Techniek

Kinderen groeien op in een kennisintensieve, technologische omgeving. Het is belangrijk dat zij hun leefwereld begrijpen en leren erin te functioneren. Onderwijs in W&T biedt kinderen die mogelijkheid tot onderzoeken en ontwerpen. Zo leren ze op een planmatige manier problemen oplossen of antwoorden vinden op vragen over situaties, voorwerpen, verschijnselen of organismen in hun leefwereld. Binnen een rijke leeromgeving, wordt een beroep gedaan op hun motivatie, nieuwsgierige houding, vaardigheden en kennis en ontwikkelen zij deze verder in samenwerking met medeleerlingen. Onderzoekend en ontwerpend leren draagt bij aan een brede ontwikkeling en vorming van leerlingen. Landelijk zijn er diverse wetenschapsknooppunten ingericht. Dit zijn samenwerkingsverbanden tussen universiteiten, scholen en schoolbesturen, pabo's, musea en regionale kennisnetwerken met als doel het bevorderen van de onderzoekende houding en nieuwsgierigheid van kinderen en (aankomende) leraren. De knooppunten zetten zich in om wetenschappelijke kennis vanuit alle vakgebieden toegankelijk te maken voor het (basis)onderwijs in hun regio. Er wordt naar gestreefd ervoor te zorgen dat er op alle basisscholen structurele aandacht is voor wetenschap in het onderwijs en voor de ontwikkeling van een onderzoekende houding. In onze regio vormt het wetenschapsknooppunt Zuid-Holland, dat een samenwerkingsverband is tussen de wetenschapsknooppunten Leiden, Delft en Rotterdam, het centrale coördinatiepunt. Het knooppunt Delft TU-Delft ontwikkelt een gevarieerd activiteitenaanbod voor kinderen en een professionaliseringsaanbod voor leraren en onderzoekers.

Onze maatschappij heeft een sterke behoefte aan geschoolde mensen op het terrein van wetenschap en techniek. Wij willen daaraan een bijdrage leveren door gericht aandacht te besteden aan dit vakgebied. Bij de activiteiten wetenschap en techniek leren onze leerlingen al samenwerkend aspecten die samenhangen met wetenschap en techniek te onderzoeken, te ontdekken en te ontwerpen.

Onze ambitie is:

1. De inzet van wetenschap en techniek is geïntegreerd in wereldoriëntatie.

3.6.8 Engelse taal

Beheersing van de Engelse taal vinden we van belang omdat kennis van deze taal steeds belangrijker wordt door de toenemende internationalisering, de groeiende mobiliteit en het veelvuldige gebruik van nieuwe media. De lessen worden gegeven door zgn. native speakers. Onderzoek heeft uitgewezen dat het leren van een tweede taal het leren van de Nederlandse taal niet negatief beïnvloedt. Het bevordert zelfs de taalgevoeligheid! Met name de spreekvaardigheid wordt bevorderd. De Engelse les zorgt voor een betere aansluiting op het voortgezet onderwijs. Indien kinderen van huis uit de Engelse taal al beheersen, wordt het aanbod aangepast om ook deze kinderen de juiste uitdaging te bieden.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. We werken met de methode Take it Easy in de groepen 1 t/m 8
2. De leerlingen in de onderbouw leren de taal herkennen

Onze ambitie is:

We werken in de groepen 1 t/m 8 met een nieuwe methode gericht op actief spreken om de Engelse taal aan te leren.

3.7 Gebruik leertijd

Op onze school willen we de leertijd effectief besteden omdat we beseffen dat leertijd een belangrijke factor is voor het leren van onze leerlingen. We proberen daarom verlies van leertijd te voorkomen. Ook willen we de kinderen voldoende leertijd geven (te plannen) om zich het leerstofaanbod eigen te maken. We werken vanuit een lessentabel (zie bijlage), een weekoverzicht en een roosterplanning. In principe trachten we alle leerlingen in acht jaar de einddoelen basisonderwijs te laten halen.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. De leraren bereiden zich schriftelijk voor: programma en tijd(en)
2. De leraren zorgen voor een effectief klassenmanagement (voorkomen verlies leertijd)
3. De leraren zorgen voor overzicht voor de leerlingen middels de zichtbare dagprogramma's
4. Op schoolniveau wordt er voldoende onderwijstijd gepland (lessentabel)
5. De leraren beschikken over een expliciet week- en dag rooster
6. De leraren variëren de hoeveelheid leertijd afhankelijk van de onderwijsbehoeften

Onze ambitie is:

In de roosterplanning zijn de leerdoelen opgenomen.

3.8 Pedagogisch handelen

Onze leraren zijn van cruciaal belang. Zij hebben (onder meer) een vormende (opvoedende) taak: hun leerlingen op te voeden tot goede burgers. Daarom vinden we het belangrijk dat leerlingen goed met zichzelf en met anderen (dichtbij en ver weg) kunnen omgaan. Leraren creëren daartoe een veilig en gestructureerd klimaat waarin kinderen zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen. Een veilig schoolklimaat is daarbij voor ons een kernvoorwaarde. De Regenboog kenmerkt zich als een school met een goed en warm pedagogisch klimaat, een belangrijke basisvoorwaarde voor kinderen om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. In ons gedragsbeleidsplan (bijlage) staat beschreven wat onze uitgangspunten zijn om een positief pedagogisch klimaat te behouden, gebaseerd op onze visie en uitgewerkt aan de hand van de principes van de Kanjertraining. Het is een document dat geregeld opnieuw bekeken en zo nodig aangepast zal worden. Naast het gedragsbeleidsplan hanteren wij ook een antipestprotocol dat als leidraad dient om met pestgedrag om te gaan. Wij hechten veel waarde aan een positieve en motiverende leraar, een begeleider die ervoor zorgt dat de leerlingen het werk zelfstandig (samen met anderen) kunnen doen.

Daarbij hanteren we de volgende afspraken:

1. De leraren zorgen voor een ordelijke klas
2. De leraren zorgen voor een functionele, uitdagende, voorspelbare leeromgeving
3. De leraren belonen de leerlingen voor goed gedrag
4. De leraren hanteren het afgesproken sanctiebeleid bij ordeverstoringen
5. De leraren gaan positief en belangstellend met de leerlingen om (verbinding)
6. De leraren zorgen voor interactie met en tussen de leerlingen (verbinding)
7. De leraren bieden de leerlingen structuur
8. De leraren zorgen voor veiligheid
9. De leraren hanteren de afgesproken regels en afspraken
10. De leraren laten de leerlingen zelfstandig (samen) werken

3.9 Didactisch handelen

Op onze school geven de leraren op een effectieve wijze gestalte aan gedifferentieerd onderwijs (werken met roosterplanningen). We differentiëren bij de instructie (expliciete directe instructie) en de verwerking (zowel naar leerstof als naar leertijd). Omdat we veel waarde hechten aan de zelfstandigheid van de leerlingen **en het leren van en met elkaar** laten we leerlingen waar mogelijk samenwerken. Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. Lessen zijn goed opgebouwd
2. De instructie wordt gedifferentieerd aangeboden op drie niveaus
3. De leraren geven instructie via het Expliciete Directe Instructie Model (EDI)
4. De leraren zorgen dat er meerdere oplossingsstrategieën aan bod komen
5. De leerlingen werken zelfstandig samen
6. De leraren geven ondersteuning
7. De leraren laten leerlingen hun werk zo veel mogelijk zelf corrigeren
8. De leraren zorgen voor leerstofdifferentiatie
9. De leraren zorgen voor tempodifferentiatie

Onze ambitie is:

In de roosterplanning is opgenomen wanneer aan welke leerdoelen wordt gewerkt.

3.10 Actieve en zelfstandige houding van de leerlingen

Op onze school hechten we veel waarde aan de zelfstandigheid van de leerlingen. Naast zelfstandigheid vinden we het belangrijk om de eigen verantwoordelijkheid en het eigenaarschap van onze leerlingen te ontwikkelen. Het is vanzelfsprekend dat autonomie en eigen verantwoordelijkheid niet betekent dat de leraren de leerlingen te snel en te gemakkelijk loslaten. Leraren begeleiden de leerprocessen en doen dat "op maat": leerlingen die meer sturing nodig hebben, krijgen die ook.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door :

1. De leraren betrekken de leerlingen actief bij de lessen
2. De instructie is interactief
3. De leraren laten de leerlingen, waar mogelijk, samenwerken en elkaar ondersteunen

Onze ambitie is:

De leerlingen hebben op het kind afgestemd eigenaarschap over het eigen leerproces.

3.11 Klassenmanagement

Met klassenmanagement bedoelen we: sturen, plannen, regelen en organiseren. Wij vinden dat onze leraren pas succesvol kunnen zijn als ze hun instructie en de leeractiviteiten van de leerlingen goed kunnen organiseren. Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. De leraren zorgen voor een effectieve inrichting van hun lokaal
2. De leraren hanteren heldere regels en routines
3. De leraren werken volgens de vastgelegde afspraken in het Kwaliteitshandboek
4. De leraren zetten in op voorkomen van probleemgedrag op een positieve manier
5. De leraren zorgen ervoor dat de lesactiviteiten goed georganiseerd zijn

3.12 Ondersteuning en begeleiding

We streven ernaar dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooien. Omdat we te maken hebben met verschillen, moet het onderwijsleerproces zo ingericht worden, dat dit ook mogelijk is. In de eerste plaats moeten de leraren daarom de leerlingen goed kennen (wat is het niveau, wat zijn de onderwijsbehoeften van de leerlingen, wat zijn de belemmerende en bevorderende factoren).

We volgen onze leerlingen door gebruik te maken van de volgende onderdelen:

- Om het ontwikkelproces te volgen, hanteren we de methode gebonden toetsen, Kijk! en het CITO-LOVS. Leerlingen die niet voldoende groeien ontvangen extra ondersteuning in de groep. De centrale figuur bij deze begeleiding is de leraar. De intern begeleider heeft een coördinerende taak.
- We maken analyses nav de lesafsluiting, methode gebonden- en Citotoetsen. Aan de hand hiervan passen wij ons onderwijs aan middels roosterplanningen
- We bereiden lessen samen voor en stemmen ons onderwijs af op de behoefte van de groep en de individuele leerling. Waar nodig geven we groep doorbroken les. Er volgt extra ondersteuning en begeleiding. Deze ondersteuning kan gericht zijn op leerlingen die wat minder kunnen, maar ook op leerlingen die wat meer kunnen.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. De leraren kennen de leerlingen
2. De leraren signaleren vroegtijdig welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben
3. Ouders worden betrokken bij de extra ondersteuning voor hun kind
4. Bij meer complexe hulpvragen maken we gebruik van een interne zorgcommissie
5. Externe partners worden, indien noodzakelijk, betrokken bij de zorg voor leerlingen
6. De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen
7. Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard en de ondersteuning voor zorgleerlingen volgens een vastgestelde zorgroute
8. De school voert de ondersteuning planmatig uit
9. De school evalueert de geboden ondersteuning
10. De intern begeleider coördineert de ondersteuning en begeleiding

3.13 Afstemming

Op onze school stemmen we ons onderwijs en ons onderwijsaanbod af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Alle leraren beschikken over een roosterplanning. We onderscheiden de basisgroep, de verlengde instructiegroep en de verkorte instructiegroep. De leraren stemmen hun instructie, het aanbod en de tijd af op de kenmerken van de leerlingen in een groep. In de groepen 3 t/m 8 gebeurt dat door het werken met zgn. roosterplanningen, waarmee we de vorderingen van de leerlingen continu kunnen volgen.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. De instructie wordt gedifferentieerd aangeboden op drie niveaus
2. De leraren geven activerende directe instructie volgens het EDI
3. De leerlingen werken zelfstandig samen
4. De leraren geven ondersteuning en hulp (vaste ronde)
5. De leraren laten leerlingen hun werk zo veel mogelijk zelf corrigeren
6. De leraren zorgen voor stofdifferentiatie
7. De leraren zorgen voor tempodifferentiatie

3.14 Passend Onderwijs

De Laurentius Stichting maakt met haar scholen deel uit van drie samenwerkingsverbanden: SWV PPO Delflanden, SPPO Haaglanden en SWV VO Delflanden.

Passend onderwijs gaat over goed onderwijs, onderwijs dat past bij de ontwikkelingsmogelijkheden, talenten en beperkingen van kinderen. Passend onderwijs krijgt op drie niveaus vorm:

- a. basisondersteuning op schoolniveau,
- b. er zijn individuele arrangementen en
- c. er zijn toelaatbaarheidsverklaringen voor het SBO/SO op samenwerkingsverband niveau.

Passend onderwijs betekent dat voor elke leerling een passende onderwijsplek beschikbaar is waar tegemoet gekomen wordt aan de onderwijsbehoefte van de leerling.

Uitgangspunt is het zoveel mogelijk realiseren van thuisnabij onderwijs op de basisscholen in goed overleg met de ouders en indien van toepassing met andere ketenpartners, zoals leerplicht, CJG, en GGD. Er vormt zich zo een dekkend netwerk van voorzieningen voor alle leerlingen, hetgeen een wettelijke taak is van het samenwerkingsverband.

Elke school is verplicht om eenmaal in de vier jaar een schoolondersteuningsprofiel (SOP) op te stellen. Hierin is beschreven welke basisondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Als de onderwijsbehoefte van een leerling anders of groter is kunnen er extra middelen worden aangevraagd bij het samenwerkingsverband voor een arrangement of kan een verwijzing naar het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs aan de orde zijn. Daarvoor is een toelaatbaarheidsverklaring nodig van het samenwerkingsverband. Het schoolondersteuningsprofiel wordt jaarlijks geactualiseerd en elke school ontwikkelt zich daarin. Het ontwikkelplan maakt deel uit van het schoolplan.

Wij vinden dat elk kind recht heeft op goed en passend onderwijs. In beginsel zijn wij het eens met de stelling dat zo veel mogelijk kinderen regulier primair onderwijs moeten kunnen volgen. Wij realiseren ons dat we een zorgplicht hebben.

Onze school richt zich op het geven van basisondersteuning en op het geven van extra ondersteuning (in overleg en samenwerking met onze adviseur passend onderwijs). In ons schoolondersteuningsprofiel (zie bijlage) hebben we beschreven welke ondersteuning we wel en niet kunnen geven.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. Onze school beschikt over een ondersteuningsprofiel
2. Onze school biedt basisondersteuning
3. Onze school biedt extra ondersteuning
4. De ouders hebben inzicht in de essenties van ons ondersteuningsprofiel
5. De school participeert in netwerken om extra ondersteuning te kunnen garanderen

Bijlage: Ondersteuningsplan 2017-2021 SPPO Delflanden & Ondersteuningsplan De Regenboog

3.15 Gemeentelijke ontwikkelingen

De zes gemeenten waarin de Laurentius Stichting als schoolbestuur participeert volgen hun eigen Lokale Educatieve Agenda (LEA). Huisvesting, kinderopvang en onderwijsachterstandenbeleid zijn de thema's waarover de gemeenten verplicht zijn overleg te voeren met de schoolbesturen, tijdens het zgn. 'op overeenstemming gericht overleg (OOGO)'; in onze gemeente heet dat overleg tussen wethouder en schoolbesturen "LOKABEL".

Naast de verplichte thema's die worden besproken, zijn ook andere onderwijs- en jeugdgerelateerde thema's onderwerp van gesprek. Elke gemeente bepaalt zijn eigen lokale educatieve agenda en zijn eigen speerpunten voor wat betreft lokaal overleg met de schoolbesturen PO en VO en de subsidiemogelijkheden voor de scholen in de gemeente.

Delft is momenteel bezig met de herijking van het VVE- en onderwijsachterstandenbeleid en de voor- en vroegschoolse educatie om te komen tot kwaliteits- en resultaatafspraken met betrokken schoolbesturen en kinderopvangorganisaties, dat voor de zomer van 2019 moet zijn afgerond.

Er ligt een advies van Bureau Buitenhek "VVE kwaliteit & resultaatafspraken Delft", dat nog nadere uitwerking behoeft voor wat betreft de financiën en onderwerp van bespreking zal zijn in Lokabel.

De huidige subsidiemogelijkheden betreffen de subsidies voor voor- en vroegschoolse educatie, onderwijsachterstanden en bewegingsonderwijs.

Voor de wijk Tanthof, waar onze school staat, is de gemeente zich tezamen met de drie schoolbesturen voor PO aan het beraden op een nieuwe locatie voor de scholen. Wanneer de nieuwbouw gereed is, zal De Regenboog fuseren met De Bonte Pael en zich als 1 nieuwe basisschool in het pand vestigen.

3.16 Opbrengstgericht werken

Op onze school werken we opbrengstgericht (doelgericht). Daarbij richten we ons op de gemiddelde vaardigheidsscore van de Cito-toetsen. Per Cito-toets is een doel (een norm) vastgesteld.

Het opbrengstgericht werken wordt ondersteund door ons leerlingvolgsysteem Cito-LOVS. Wij analyseren onze opbrengsten structureel en systematisch en stellen hoge doelen. Bij de bespreking van de groep wordt de uitslag van de toets (de gehaalde gemiddelde vaardigheidsscore) vergeleken met de norm (de gewenste gemiddelde vaardigheidsscore per schaal). Als de gewenste score structureel onder de gewenste score is, worden er door de IB'er en de leraar interventies afgesproken.

Deze interventies kunnen zijn:

1. Meer tijd besteden aan dat vak-/vormingsgebied (roosteren)
2. Instructie wijzigen en verbeteren: consequent directe instructie toepassen
3. Meer automatiseren
4. Methode-aanbod uitbreiden
5. Differentiatie aanpassen
6. Leerlingen uitwisselen met andere groepen
7. Ontwikkelingsperspectief (OPP) opstellen en eigen leerlijn volgen
8. Adaptief toetsen

3.17 Opbrengsten

We streven naar zo hoog mogelijke opbrengsten m.b.t. met name Taal (technisch lezen, begrijpend lezen en spelling), Rekenen en de Sociaal-emotionele ontwikkeling. We achten het van belang dat de leerlingen presteren naar hun mogelijkheden en dat ze opbrengsten realiseren die leiden tot passend (en succesvol) vervolgonderwijs.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. De sociale vaardigheden van de leerlingen liggen op het niveau dat verwacht mag worden (SEL- competenties)
2. Leerlingen ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden
3. De leerlingen doorlopen de basisschool in acht jaar
4. De leerlingen krijgen de juiste adviezen voor vervolgonderwijs
5. De leerlingen presteren naar verwachting in het vervolgonderwijs

Onze ambitie is:

1. De leerlingen realiseren tussentijds en aan het eind van de basisschool de verwachte opbrengsten (op grond van hun inzet, motivatie, omgevingsfactoren en capaciteiten) [m.n. Rekenen en Taal]

3.18 Handelingsgericht werken

Handelingsgericht werken (HGW) is een planmatige en cyclische manier van werken waarbij we proberen zoveel mogelijk af te stemmen op de onderwijsbehoeften en mogelijkheden van leerlingen, leerkrachten, begeleiders en ouders. Na het analyseren van Cito en methodetoetsen, of bij de kleuters de observatielijsten van Kijk, worden doelen vastgesteld voor de komende periode. De leerkracht kijkt wat de onderwijsbehoefte is van de leerlingen. Vervolgens maakt de leerkracht een groepsoverzicht waar onder andere in wordt beschreven aan welke doelen gewerkt gaat worden en welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben en welke leerlingen mogen afwijken van de basisinstructie omdat zij al verder zijn.

Het groepsoverzicht is een praktisch document, dat de leerkrachten ondersteunt bij het omgaan met de verschillen tussen kinderen in de groep en het gericht werken aan de doelen die vastgesteld zijn. Het geeft input voor de roosterplanning. Aan het einde van een HGW-periode wordt het plan geëvalueerd. Er wordt gekeken of de leerlingen de genoemde doelen behaald hebben en wat we de

volgende periode anders moeten doen wanneer de genoemde doelen niet zijn behaald. Op basis van deze evaluatie wordt er een nieuw plan voor de komende periode opgesteld. In deze cyclus is ook de interactie met ouder en kind van belang.

3.19 Het EDI-model

Voor de vakken technisch lezen, spelling, taal, begrijpend lezen en rekenen gebruiken we het EDI-model. EDI is de afkorting van Expliciete Directe Instructie. De kinderen krijgen een korte basisinstructie met een gezamenlijk doel. Bij de basisinstructie worden de kinderen middels verschillende werkvormen gestimuleerd om actief mee te denken en te doen. Na de instructie gaan de kinderen zelfstandig aan het werk en werken ze daarbij aan hun eigen doelen op hun eigen niveau. De leerkracht geeft extra instructie aan subgroepen, veelal aan de instructietafel. Hierbij differentieert hij aan de bovenkant (betere leerlingen) en aan de onderkant (zwakkere leerlingen). Aan het einde van de les wordt er met de leerlingen besproken of de lesdoelen zijn bereikt. Op deze manier integreren we het OGW en HGW in een planmatige aanpak in onze lessen.

3.20 Contacten met ouders

Op De Regenboog vinden we een goed contact tussen school en thuis belangrijk. Wij beschouwen de ouders dan ook als partners in de opvoeding van de leerlingen. Uit diverse onderzoeken blijkt dat betrokken ouders een positieve invloed hebben op de schoolloopbaan van de leerling. Een goede samenwerking tussen school en thuis biedt zekerheid aan het kind en bevordert daardoor het welbevinden. Wij vinden het zeer belangrijk dat ouders op de hoogte zijn van de schoolse zaken, maar ook andersom verwachten wij dat ouders ons op de hoogte houden van zaken die thuis gebeuren en die belangrijk zijn voor school om te weten.

Oudergesprekken

Drie keer per jaar (september, november en maart) krijgen de ouders van alle leerlingen de gelegenheid met de leerkracht te spreken. Elk gesprek duurt ongeveer 10 minuten. Als deze tijd niet genoeg is, kan een nieuwe afspraak worden gemaakt. N.a.v. het laatste rapport in juni/juli wordt de ouders ook de gelegenheid geboden in gesprek te gaan met de leerkracht. Dit gesprek is niet standaard, maar kan ingepland worden op initiatief van zowel ouders als de leerkracht.

Schriftelijke communicatie

Schoolgids

De schoolgids geeft essentiële informatie over de school en het schooljaar. De schoolgids wordt via de website van de school aangeboden.

Jaarverslag

Jaarlijks brengt de school een jaarverslag uit. Dit jaarverslag is te lezen op de website van de school.

De website

Op www.rkbsderegenboog.nl kan men altijd informatie over de school terugvinden.

Nieuwsbrief

Eenmaal per maand geeft de school een nieuwsbrief uit met allerlei belangrijke actuele mededelingen. De nieuwsbrief wordt verstuurd via Social Schools.

Email en Social Schools

Social Schools neemt in veel gevallen de plek van de email over.

Rapport

De oudste kleuters krijgen twee rapportages per jaar, gebaseerd op het registratie- en observatiesysteem KJK! De leerlingen van groep 3 t/m 8 krijgen twee keer per jaar een rapport mee naar huis, in februari en juni/juli. In het rapport doen de leerkrachten verslag over het gedrag, de inzet en de vorderingen van de leerling. Bij de rapporten zullen ook de uitslagen van de Cito-toetsen worden opgenomen.

MR

Elke basisschool heeft een medezeggenschapsraad. Dat is wettelijk verplicht. In de MR zitten evenveel ouders als leerkrachten. In vergaderingen met het bestuur of de directie praat en beslist de MR mee over het schoolbeleid, zoals formatieplan, schoolplan, nascholingsplan, Arbowetgeving, schoolreglement, schoolgids. Bij sommige zaken heeft de raad instemmingsrecht, in andere gevallen adviesrecht. De taken en bevoegdheden zijn nauwkeurig omschreven in een reglement. De raad vergadert regelmatig. De vergaderdata van de medezeggenschapsraad zullen in de eerste vergadering worden bepaald. Zij zullen in de Nieuwsbrief verschijnen. De vergaderingen zijn in principe openbaar.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. Ouders worden betrokken bij schoolactiviteiten
2. Leraren stellen zich op de hoogte van de opvattingen en verwachtingen van de ouders
3. Ouders ontvangen informatie over de actuele gang van zaken
4. Ouders worden betrokken bij (extra) zorg
5. Ouders (en hun kinderen) worden adequaat voorbereid op het vervolgonderwijs
6. Ouders worden adequaat op de hoogte gesteld van de ontwikkeling van hun kind
7. Leraren stimuleren ouders tot onderwijsondersteunend gedrag in de thuissituatie

3.21 Overgang PO – VO

We willen ervoor zorgen dat onze leerlingen soepel instromen in het voortgezet onderwijs dat bij ze past. Voor ons betekent dit dat wij meer inzicht willen krijgen in waar onze leerlingen na groep 8 terecht komen en wat zij (extra) nodig hebben om in het voortgezet onderwijs te slagen. Wij hechten daarom veel waarde aan een geregeld contact met de scholen waaraan we leerlingen leveren. Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. Wij hebben een procedure voor de advisering vastgesteld
2. Wij overleggen systematisch met de mentoren van de VO-scholen waar onze leerlingen naar toe gaan en monitoren onze verwijzingen
3. Wij hebben zicht op wat het voortgezet onderwijs van onze leerlingen vraagt
4. Wij beschikken over een aanbod om de leerlingen optimaal op het VO voor te bereiden
5. Wij controleren of onze adviezen effectief zijn d.m.v. het bijwonen van de POVO dagen

3.22 Ambities 2019 – 2023 (eigen aspecten van kwaliteit)

In hoofdstuk 3.2 hebben wij onze visie geformuleerd en vertaald in een gedicht. Dit is de fundamentele onderlegger voor ons beleid in de komende jaren. Om onze visie te bereiken, hebben we 5 expertteams samengesteld met medewerkers vanuit De Bonte Pael en De Regenboog. Deze expertteams gaan aan de slag met een aantal onderzoeksvragen. De volgende expertteams hebben wij samengesteld met daarbij de onderzoeksvragen waarmee zij aan de slag gaan:

Expertteam sociale veiligheid en respect

- Hoe ontwikkelen we positieve feedback en dialoog?
- Hoe blijven we in ontwikkeling in relatie tot onze mogelijkheden?
- Welke groeiperingsvorm is op welk moment gewenst?

Expertteam zelfvertrouwen, samenwerking en growth mindset

- Welke kwaliteiten en expertises zijn er aanwezig en hoe kunnen we deze inzetten om de samenwerking te vergroten?
- Op welke manier kan de school bijdragen aan een positieve mindset met daarmee als gevolg een groter zelfvertrouwen?

- Op welke wijze kunnen we talenten van team, ouders en kinderen inzetten binnen ons onderwijs?
- Hoe kunnen we de samenwerking met bedrijven vergroten om ons onderwijs meer impulsen te geven?

Expertteam eigenaarschap en betrokkenheid

- Op welke manieren kan je eigenaarschap binnen de school vormgeven?
- Hoe kunnen we ons voorbereiden op een coachende rol?
- Welke aanpassingen zijn er, in ons huidige systeem, nodig om eigenaarschap te ontwikkelen?

Expertteam innovatief en flexibel

- Hoe creëren we een nieuwsgierige en open houding? Onderzoek naar de gedeelde goede gewoonten, rituelen en routines die binnen de nieuwe schoolvisie passen?
- Wanneer durven we oude gewoonten los te laten/te vervangen door nieuwe routines?
- Hoe zorgen we ervoor dat we in ontwikkeling blijven?

Expertteam kwaliteit

- Hoe kunnen we vorm geven aan betekenisvol leren?
- Hoe kunnen we vorm geven aan het groeien van kinderen t.o.v. zichzelf?
- Hoe maken we doelgerichte keuzes op het gebied van inhoud en didactiek?

In hoofdstuk 7 staan deze onderzoeksvragen weggezet in onze meerjarenplanning.

4. Personeelsbeleid

4.1 Integraal Personeelsbeleid - #Laurentius leerkracht

Op stichtingsniveau wordt een actief integraal personeelsbeleid gevoerd. Er wordt o.a. gewerkt met de gesprekscyclus, taakbeleid, beloningsbeleid, wervings- en selectiebeleid, verzuimbeleid, intern mobiliteit- en overplaatsingsbeleid en scholingsbeleid. Doel van alle beleid en de daaruit voortkomende activiteiten is het bevorderen van de groei, ontwikkeling, welzijn en welbevinden van al het personeel, zodat er sprake is van een professionele organisatie.

Het integraal personeelsbeleid van onze school richt zich op de ontwikkeling van de medewerkers. De bedoelde ontwikkeling is gekoppeld aan de missie en de visie van de school en aan de vastgestelde competenties.

Tussentijdse ontwikkelingen en cao-aanpassingen hebben noodzakelijk gemaakt de gesprekkencyclus aan te passen. In het in ontwikkeling zijnde beleidsdocument gesprekkencyclus 2.0 staat beschreven hoe wij dit nu aanpakken.

4.2 De schoolleiding - #Laurentius Leider

Op stichtingsniveau wordt toegewerkt naar professioneel leiderschap op elke school. Uitgangspunt is het integraal schoolleiderschap, waarbij de directeur integraal verantwoordelijk is voor alle beleidsterreinen. Daartoe wordt van nieuw te benoemen directeuren het volgen van de schoolleidersopleiding primair onderwijs gevraagd. Coaching op de werkplek vindt vooral plaats bij startende directeuren, maar kan ook naar behoefte gerealiseerd worden voor alle directieleden. Een integraal schoolleider heeft een duidelijk doel voor ogen met zijn team en leerlingen, geeft hen ruimte en vertrouwen, is ondernemend en weet ouders bij de school te betrekken.

Directeuren en adjunct-directeuren registreren zich in het schoolleidersregister PO of VO en blijven werken aan hun professionele ontwikkeling via de vierjaarlijkse herregistratie en kiezen daarin hun eigen professionaliseringsroute. Het CvB voert de gesprekscyclus COO7 met de directeuren en beziet in welke mate er al of niet gezamenlijke scholing voor directies op diverse beleidsterreinen nodig is. Alle directeuren maken deel uit van het DIROV. Dit is het maandelijks overleg tussen het CvB en de directeuren.

<http://www.schoolleidersregisterpo.nl>

De schoolleiding wordt gevormd door de directeur ondersteund door het managementteam. Kenmerkend voor de schoolleiding is dat ze zich richt op het zorgen voor goede communicatie en op het adequaat organiseren van de gang van zaken op school. In de derde plaats vindt de schoolleiding met name het onderwijskundig leiderschap van belang. De directie wil adaptief leidinggeven, dat betekent dat hij, daar waar nodig en noodzakelijk, rekening houdt met verschillen tussen leraren.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

- De schoolleiding ontwikkelt innovatief beleid op grond van strategische keuzes
- De schoolleiding communiceert adequaat met het team over de koers van de school
- De schoolleiding operationaliseert en implementeert beleid op een zorgvuldige wijze
- De schoolleiding ondersteunt de teamleden in voldoende mate
- De schoolleiding stimuleert initiatieven van de teamleden
- De schoolleiding heeft voldoende delegerend vermogen
- De schoolleiding organiseert de dagelijkse gang van zaken op een effectieve wijze
- De schoolleiding zorgt voor een plezierig werk- en leerklimaat

4.3 Beroepshouding - #Laurentius Leerkracht

Het is voor de kwaliteit van de school van belang dat de werknemers niet alleen beschikken over lesgevende capaciteiten. Op onze school wordt veel waarde gehecht aan de professionele instelling van de werknemers, aan een juiste beroepshouding. Daarbij gaat het om de volgende kwaliteiten:

- De werknemers handelen overeenkomstig de missie en de visie van de school
- De werknemers voelen zich medeverantwoordelijk voor de school, de leerlingen en elkaar
- De werknemers kunnen en willen met anderen samenwerken
- De werknemers bereiden zich adequaat voor op teambijeenkomsten
- De werknemers voeren genomen besluiten loyaal uit
- De werknemers zijn aanspreekbaar op resultaten en op het nakomen van afspraken
- De werknemers zijn gemotiveerd om zichzelf te ontwikkelen
- De werknemers functioneren op start- basis- of vakbekwaam niveau, conform werkervaringsjaren

4.4 Professionele cultuur - #Laurentius Organisatie

De schoolleiding streeft ernaar de school te ontwikkelen tot een lerende organisatie, tot een school die gekenmerkt wordt door een professionele schoolcultuur. Daarom worden er jaarlijks studiedagen voor het gehele team ingeroosterd.

Wij zetten in op de ontwikkeling van de leerkrachten die op hun beurt hun competenties en vaardigheden inzetten ten bate van de ontwikkeling van de leerlingen. Speerpunt is de ontwikkeling van de leraren tot nog betere leraren.

Daartoe leggen leerkrachten, directie, IB en specialisten klassenbezoeken af. We werken aan onze verbeterdoelen en bevragen elkaar op het niet nakomen van gemaakte afspraken.

Typerend voor onze school is tevens dat we leren met en van elkaar in diverse werkgroepen en expertteams, waarbij we groep overstijgend grote schoolse zaken oppakken die zijn voort gekomen

uit onze gezamenlijke visie (Samen groeien – Op weg naar 2023). Op deze wijze is een ieder verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de school.

Wij werken met de werkwijze van collegiale consultatie. Leerkrachten bezoeken elkaar en voorzien elkaar van constructieve feedback. Daarnaast bereiden ze samen een les voor en werken zo aan de verhoging van de onderwijskwaliteit. De uitdaging ligt er nu voor ons om deze cultuur vast te houden en volledig eigen te maken door voor verdere borging te zorgen, ook met wisselende samenstelling van directie, MT en team.

4.5 Deskundigheidsbevordering / Professionalisering – #Laurentius Leert

Scholing komt aan de orde bij de voortgangsgesprekken, functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken (COO7). Medewerkers kunnen voor (persoonlijke) scholing opteren (bij voorkeur in relatie tot de organisatorische doelen van de school, de school verbeterdoelen, de competentie set en/of het opgestelde persoonlijk ontwikkelplan) en daarnaast organiseert en faciliteert de directie teamgerichte scholing. Ook deze scholing richt zich op het versterken van de missie, de visie en de ambities (doelen) van de school. Het team volgt een aantal keer per jaar teamgerichte scholing. Iedereen is daarbij aanwezig. De scholing wordt verwerkt in de jaartaak onder het kopje deskundigheidsbevordering. Daarnaast kunnen de teamleden gebruik maken van het aanbod van onze Laurentius academie; Laurentius Leert.

4.6 Introductie en begeleiding medewerkers

Nieuwe leraren krijgen een mentor. Deze mentor voert het begeleidingsplan uit, waarbij het speerpunt ligt op de bespreking van hoe het werkt op De Regenboog. Daarmee wordt de nieuwe collega op de hoogte gesteld van de missie, de visies en de ambities van de school. Nieuwe leraren ontwikkelen een POP dat zich richt op het leren beheersen van de criteria (competentieset). De plaatsing in een groep is afhankelijk van de kwaliteit(en) van de nieuwe collega. De les observaties worden uitgevoerd door een coördinator, de IB'er en/of de directeur.

4.7 Diversiteit

De Laurentiusstichting kent geen streefcijfers voor de samenstelling van het personeelsbeleid. Voor zover dat al wenselijk was, is dat voor wat betreft de culturele achtergrond van medewerkers niet mogelijk. Binnen de Laurentius Stichting is het beleid met betrekking tot de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding afgerond. Er zijn in 2019 18 directieleden man, waarvan 13 directeur en 5 adjunct-directeur. Er zijn 26 directieleden vrouw, waarvan 16 directeur en 10 adjunct-directeur. Op schoolniveau kan, als de directie bestaat uit directeur en adjunct(en) de m/v-verhouding soms anders zijn. Er blijft gestreefd worden naar een evenredige verhouding binnen de directies van de scholen en binnen de stichting.

4.8 Gesprekkencyclus

In onze stichting maken wij gebruik van COO7; een digitaal instrument met voor ieder een eigen inlog, dat voldoet aan de eisen van de Wet BIO en dat de individuele medewerker volgt in zijn functioneren. Professionalisering is te zien als een continu ontwikkelproces, niet alleen voor betrokkene zelf, maar ook voor het totale team en de organisatie. Directies volgen de gesprekscyclus met hun medewerkers, het CvB met de directeuren.

5. Kwaliteitszorgbeleid

5.1 Strategisch kwaliteitsmanagement

Onze stichting heeft de ambitie om met de scholen cyclisch en in samenhang te groeien van kwaliteitszorg naar strategisch kwaliteitsmanagement. Dit is vastgelegd in de notitie "Strategisch

kwaliteitsmanagement" (zie bijlage). De Regenboog heeft de ambitie om hierin, samen met De Bonte Pael, mee te groeien. Kwaliteitsactiviteiten worden cyclisch en doelgericht ingezet, gekoppeld aan onze beleidslijnen, maar we willen graag naar kwaliteitsmanagement waarin alle domeinen en processen in samenhang functioneren. Om dit te bereiken, volgen wij de ontwikkelingen binnen de stichting en ontwikkelen wij ons mee in de richting van strategisch kwaliteitsmanagement.

Ambitie: De Regenboog werkt cyclisch en in samenhang met de stichting aan strategisch kwaliteitsmanagement en betreft alle belangengroepen, zowel intern als extern, bij de schoolontwikkeling.

Onze kwaliteit is op orde en wij zorgen ervoor dat dat ook zo blijft. We beoordelen de ambities systematisch en cyclisch en op basis van de bevindingen verbeteren of borgen we onze kwaliteit. We streven ernaar dat onze medewerkers competenties ontwikkelen die gerelateerd zijn aan de beleidsterreinen die we belangrijk vinden (zie onderwijskundig beleid). Daardoor borgen we dat de schoolontwikkeling en de ontwikkeling van onze medewerkers parallel verloopt. Wij analyseren en evalueren onze inspanningen continu om onze kwaliteit te waarborgen.

Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. Wij hebben inzicht in de kernmerken van onze leerlingenpopulatie
2. Wij beschikken over ambities bij diverse beleidsterreinen (zie o.a. dit schoolplan)
3. Wij evalueren ons onderwijsleerproces waardoor geborgd is dat de verschillende ambities (zie o.a. dit schoolplan) beoordeeld worden
4. Wij laten de kwaliteit van onze school cyclisch beoordelen door ouders, leerlingen en leraren
5. Wij werken planmatig aan verbeteringen (vanuit de documenten: schoolplan, jaarplan en jaarverslag)
6. Wij evalueren stelselmatig of onze verbeterplannen gerealiseerd zijn
7. We beschikken over toetsbare doelen bij de verschillende domeinen en analyseren de opbrengsten van het onderwijsleerproces
8. Wij borgen onze kwaliteit (o.a. door zaken op schrift vast te leggen)
9. Wij rapporteren aan belanghebbenden (inspectie, bevoegd gezag, GMR en ouders)
10. Wij waarborgen de sociale veiligheid van medewerkers en leerlingen en monitoren deze jaarlijks

Onze leerlingen kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen en het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. Dit doen wij door:

- Een onderwijskundig team in te richten dat de doorgaande lijn bewaakt en elkaar ondersteunt in hun pedagogisch en didactisch handelen;
- De opbrengsten cyclisch te analyseren en de uitkomsten van de analyse te verwerken in een plan van aanpak;
- Te werken met roosterplanningen om de leerlingen optimaal te volgen in hun ontwikkeling;
- Per jaar, blok en lesdoelen te stellen en te monitoren of en door wie deze gehaald zijn;
- Kind- (vanaf groep 5) en oudergesprekken te voeren en daarbij de kinderen zelf doelen te laten stellen;
- Betekenisvolle lessen te geven waarin de betrokkenheid van de leerlingen groot is.

Om het strategisch kwaliteitsmanagement te monitoren en te borgen, zetten wij verschillende instrumenten in die in de notitie "Strategisch kwaliteitsmanagement" (zie bijlage) staan beschreven. Dat zijn voor ons in ieder geval:

- De kwaliteitsmatrix van de Laurentius Stichting (0-meting 2019-2020);

- Kwaliteits- en managementbesprekingen met het College van Bestuur;
- 1 x per 4 jaar een interne audit en zelfevaluatie;
- Tevredenheidsonderzoeken bij leerlingen, leerkrachten en ouders;
- Expertteams vanuit het personeel die onderzoek doen naar “good practice”;
- Jaarlijks een sociale veiligheidsmeting;
- Halfjaarlijkse bijstelling van de analyse van de leerlingpopulatie;
- Regelmatig overleg, verantwoording en transparantie naar de achterban, vertegenwoordigd door de MR;
- Regelmatig sturen op kengetallen (financiën, leerlingaantallen, verzuim, enz.).

Ambitie:

Stapsgewijs doorgroeien van kwaliteitszorg naar kwaliteitsbeleid naar uiteindelijk strategisch kwaliteitsmanagement.

5.2 Schoolklimaat

Wij vinden het belangrijk dat de school een veilige en verzorgde omgeving is voor de leerlingen, de ouders en de medewerkers. Een omgeving waarin iedereen zich geaccepteerd voelt en waar het plezierig samenwerken is. Onze school is een school die open staat voor ouders. Sterker nog: we proberen ouders optimaal te informeren en te betrekken bij de dagelijkse gang van zaken. Onze kwaliteit wordt gekenmerkt door:

1. De school ziet er verzorgd uit
2. De school is een veilige school
3. Leraren (onderling) en leerlingen (onderling) gaan respectvol met elkaar om

Het is een speerpunt om ervoor te zorgen dat de ambities hierboven altijd door alle geledingen gedragen worden. Als dat niet zo is, zullen er direct passende interventies worden uitgevoerd.

5.3 Sociale en fysieke veiligheid

Wettelijk is bepaald dat alle scholen beschikken over een veiligheidsplan, inclusief ontruimingsplan en RI&E. Hiertoe is een format opgesteld dat gebruikt kan worden voor het schrijven van het veiligheidsplan. Het gaat dan om een beschrijving van de fysieke en sociale veiligheid, waarbij de school eveneens aangeeft welke protocollen en regels er op schoolniveau en groepsniveau worden gehanteerd. Stichtingsbreed is er een klachtenregeling.

De school waarborgt de sociale veiligheid van leerlingen en leraren (werknemers). Daartoe is allereerst vastgesteld welke (ernstige) incidenten de school onderscheidt. Dit zijn:

- fysiek geweld
- intimidatie en/of bedreiging met fysiek geweld
- intimidatie en/of bedreiging via Whatapp, sms, e-mail of internet
- pesten, treiteren en/of chantage
- seksueel misbruik
- seksuele intimidatie
- discriminatie of racisme
- vernieling
- diefstal
- heling
- (religieus) extremisme

De school beschikt over een registratiesysteem: de leraar registreert incidenten in Esis.

De school probeert incidenten te voorkomen. Er zijn school- en klassenregels (w.o. pleinregels; de regels zijn m.n. gedragsregels: hoe ga je met elkaar om?). Deze regels worden ook daadwerkelijk

gehanteerd. Incidenteel wordt er aan een groep een extra sociale training gegeven. De school beschikt daarnaast over een methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, de Kanjertraining. De lessen sociaal-emotionele ontwikkeling staan in het teken van de ontwikkeling van goed (passend) gedrag en preventie.

Incidenten worden in eerste instantie afgehandeld door de leraar. Als zaken niet opgelost kunnen worden, wordt de intern begeleider betrokken bij de afhandeling. Ook ouders worden betrokken bij de aanpak van incidenten (de school beschikt over een protocol: ouders ontvangen een brief of worden telefonisch uitgenodigd). Tevens wordt in voorkomende gevallen de wijkagent betrokken bij de afhandeling van klachten.

De school beschikt over een klachtenregeling (zie schoolgids), een klachtencommissie, een preventiemedewerker en een (interne en externe) vertrouwenspersoon. De school beschikt over 3 BHV'ers en 1 EHBO'er.

Onze ambitie is:

Een incident op sociale veiligheid wordt geregistreerd als de leraar inschat dat het werkelijk een incident is, of na een officiële klacht. De IB'er of interne vertrouwenspersoon analyseert jaarlijks deze gegevens en stelt, in overleg met de directie, verbeterpunten vast.

6. Financieel beleid

6.1 Lumpsum financiering, ondersteuning en gesprekken.

De afspraken met betrekking tot de financiën van onze school zijn vastgesteld in het Financieel Beleidskader 2017 van De Laurentius Stichting. Het College van Bestuur is eindverantwoordelijk voor de effectieve besteding van de middelen. Het financieel beleid is erop gericht om de continuïteit van de totale organisatie te waarborgen en de optimale randvoorwaarden te creëren om de gestelde doelen uit het strategisch beleidsplan van de Laurentius Stichting en het schoolplan van de school te realiseren. Algemeen Financieel beleid wordt gedefinieerd als het maken van afspraken over geld om de financiële ruimte te beheren, om de financiële continuïteit te borgen en om risico's te beheersen. Het kader wordt gevormd door onderstaande afspraken.

6.2 Visie

De Laurentius Stichting wil een verantwoord financieel beleid voeren, waarbij middelen optimaal worden ingezet voor het verhogen van de onderwijskwaliteit alsmede dat de risico's in de organisatie voldoende worden afgedekt.

6.3 Doelstelling

De doelstelling van het financieel beleid luidt: het in standhouden van een financiële positie, opdat de continuïteit van de stichting en de aan haar verbonden scholen kan worden gewaarborgd en waarmee de doelstellingen van de stichting, zoals verwoord in het strategisch plan, kunnen worden gerealiseerd. Het uitgangspunt voor de begroting van de stichting is dat die sluitend dient te zijn. Dit uitgangspunt geldt ook voor de begrotingen van de individuele scholen. Een "sluitende" begroting wil zeggen dat in principe de in enig jaar ontvangen subsidies, overige inkomsten en financiële baten minus de afdracht collectief en minus de kosten minimaal breakeven zijn (oftewel de baten = de lasten). In voorkomende gevallen is het mogelijk dat de begroting negatief is. Het CvB kan dan besluiten om een beroep te doen op de reserves van de school of de stichting.

6.4 Beleid

Het beleid van de stichting wordt geformuleerd door het CvB dat hierin wordt geadviseerd door het DIROV. Het DIROV wordt gevormd door de directeuren van de scholen. De schooldirecteur is

integraal eindverantwoordelijk voor de school. Bij het formuleren van de financiële afspraken wordt "ontschotting van middelen" als uitgangspunt genomen en uiteraard art 148 van de Wet op Primair Onderwijs. Ontschotting "De scheiding tussen de formatiebegroting en materiële begroting" is verdwenen. Er is een geïntegreerde begroting voor iedere school in euro's. Iedere school krijgt hierdoor de kans om 'materiële inkomsten' in te zetten voor personeelskosten, of 'personele inkomsten' voor materiële kosten (kernwaarden : vrijheid en verantwoordelijkheid. De Wet Primair Onderwijs art 148 luidt "Het bevoegd gezag wendt de ontvangen subsidie ter dekking van de kosten voor de materiële instandhouding en de personeelskosten uitsluitend aan voor kosten voor materiële instandhouding, personeelskosten van de stichting en de daaronder opererende scholen". De stichting dient een goed inzicht te krijgen/hebben in de financiële positie van de stichting als totaal en die van de individuele scholen. Vanuit deze informatie is het mogelijk (meerjaren)beleid te formuleren. Verantwoord meerjarenbeleid kan indien er inzicht bestaat in leerlingenprognoses, inkomsten, personele- en materiële kosten, projecten, voorzieningen en reserves. Om dit meerjarenbeleid vorm te geven dient er een transparant systeem van financiële planning en control op centraal en op schoolniveau te zijn gerealiseerd.

6.5 Planning & Control

Om het systeem van planning en control te realiseren, worden de volgende resultaten geformuleerd.

1. De scholen en het CvB maken en bespreken tijdig de jaarlijkse begroting, de kwartaalrapportages en de jaarrekening. Het CvB levert de managementrapportage aan de Raad van Toezicht. De rapportage omvat in ieder geval de volgende gegevens: het verloop van de exploitatie in relatie tot de begroting, het verloop van de investeringen, voorzieningen en reserves, ontwikkeling leerlingaantallen, aantal FTE's, en cijfers ten behoeve van het ziekteverzuim.
2. Er is een kalenderjaarcyclus waarbij de beschikbare budgetten worden ingezet zowel op school- als stichtingsniveau, gericht op het verhogen van de onderwijskwaliteit.
3. De meerjarenbegroting heeft betrekking op de komende 4 jaren.

De procedure omtrent de totstandkoming van de begroting is als volgt:

- Het CvB is budgetverantwoordelijk voor de gehele stichting.
- De schooldirecteur is budgetverantwoordelijk voor de schoolbegroting.
- In samenwerking met het administratiekantoor wordt in oktober/november een concept meerjarenbegroting op school- en stichtingsniveau opgesteld voor een periode van 4 jaar.
- De integrale (school)begroting is zodanig inzichtelijk dat er duidelijkheid is over het totaal resultaat, maar ook over het resultaat van baten en lasten voor de onderdelen personeel, materieel en projecten.
- De toekenning van subsidie voor het personeel is gebaseerd op de leerlingaantallen per teldatum 1 oktober T en leerlingenprognoses over de komende 10 jaren en de gewogen gemiddelde leeftijd onderwijzend personeel (GGL) van 1 oktober T en de verwachte GGL voor de komende 4 jaren;

De stichting heeft per school de volgende meerjarige plannen :

- Een meerjarenonderhoudsplan (MOP 20 jaar)
- Een meerjareninvesteringsplan (MIP minimaal 10 jaar) voor:
  - o het onderwijs leerpakket (OLP)
  - o het meubilair (niet zijnde bekostigd uit afzonderlijke budgetten t.b.v. inrichting nieuwe groepen)
  - o ICT - De afschrijvingen op nieuwe investeringen dienen te passen binnen de meerjarenexploitatie van de individuele school.

De investeringen maken tevens onderdeel uit van de liquiditeitsbegroting van de stichting. De doelstelling van de liquiditeitsbegroting is dat deze over meerdere jaren een positief saldo laat zien.

6.6 Ambitie

Wij zijn als De Regenboog gehouden aan de doelstelling die binnen de Laurentius Stichting van kracht is. De komende jaren zullen wij ons daar continu van bewust zijn en ons richten op de met het CvB vastgestelde begroting waarbinnen onze ambities verwezenlijkt worden.

- Bijlage: Financieel Beleidskader 2017 Laurentius d.d. 6-12-2017, inclusief Treasury Statuut d.d. 4-10-016.
- Bijlage: Inkoop en aanbestedingsbeleid 2017-2019
- Bijlage: Inkoopvoorwaarden algemeen d.d. 5 april 2017

6.7 Externe geldstromen

Van het rijk ontvangt de school de lumpsumbekostiging. De samenwerkingsverbandgelden komen vanuit het Samenwerkingsverband naar de school. Op basis van de ambities uit het Bestuursakkoord zijn er de prestatieboxmiddelen, die ingezet worden voor taal, rekenen, cultuureducatie, wetenschap en techniek, talentontwikkeling en professionalisering van leerkrachten en schoolleiders.

6.8 Sponsoring

Bij sponsoring geeft een sponsorgeld, goederen of diensten aan een school in ruil voor een tegenprestatie. Dat kan b.v. vermelding in de schoolkrant of schoolgids zijn. Zonder tegenprestatie is er sprake van een gift. Er zijn wettelijke voorwaarden voor sponsoring in het PO en VO.

De gedragsregels voor sponsoring zijn vastgelegd in het Convenant Sponsoring 2015-2018.

Bestuur en scholen zijn gebonden aan de regelgeving in het Convenant Sponsoring 2015-2018, dat afliep per 1 januari 2019, maar naar verwachting gecontinueerd zal worden. Met betrekking tot het beleid op schoolniveau heeft de MR instemmingsrecht en op stichtingsniveau is dat de GMR. De school (het bevoegd gezag en/of schoolleiding) toetst een specifieke sponsorovereenkomst aan de kaders van het convenant, alsmede aan de bestaande wet en regelgeving, en maakt daarbinnen in overleg met alle geledingen binnen de school -met inachtneming van de instemming van de MR- een eigen afweging ten aanzien van de maatschappelijke betrokkenheid van de sponsor, het gesponsorde bedrag en de verlangde tegenprestatie.

7. Meerjarenplanning ontwikkelpunten

Hieronder ziet u de uitwerking van onze onderzoeksvragen van de expertteams uit hoofdstuk 3.22 uitgezet in schooljaren.

Ontwikkelpunten		19-20	20-21	21-22	22-23
1	Hoe ontwikkelen we positieve feedback en dialoog?	X			
2	Welke kwaliteiten en expertises zijn er aanwezig en hoe kunnen we deze inzetten om de samenwerking te vergroten?	X			
3	Op welke manier kan de school bijdragen aan een positieve mindset met daarmee als gevolg een groter zelfvertrouwen?	X			
4	Op welke manieren kan je eigenaarschap binnen de school vormgeven?	X			
5	Hoe creëren we een nieuwsgierige en open houding? Onderzoek naar de gedeelde goede gewoonten,	X			

	rituelen en routines die binnen de nieuwe schoolvisie passen?				
6	Hoe kunnen we vormgeven aan betekenisvol leren?	X			
7	Hoe blijven we in ontwikkeling in relatie tot onze mogelijkheden?		X		
8	Op welke wijze kunnen we talenten van team, ouders en kinderen inzetten binnen ons onderwijs?		X		
9	Hoe kunnen we ons voorbereiden op een coachende rol?		X		
10	Wanneer durven we oude gewoonten los te laten/te vervangen door nieuwe routines?		X		
11	Hoe kunnen we vormgeven aan het groeien van kinderen t.o.v. zichzelf?		X		
12	Welke groeieringsvorm is op welk moment gewenst?			X	
13	Hoe kunnen we de samenwerking met bedrijven vergroten om ons onderwijs meer impulsen te geven?			X	
14	Welke aanpassingen zijn er, in ons huidige systeem, nodig om eigenaarschap te ontwikkelen?			X	
15	Hoe zorgen we ervoor dat we in ontwikkeling blijven?			X	
16	Hoe maken we doelgerichte keuzes op het gebied van inhoud en didactiek?			X	
17	Evaluëren van het schoolplan 2019-2023 en ontwikkelen van nieuwe schoolplan				X

Voor de uitwerking van deze onderzoeksvragen in concrete plannen, zie per schooljaar in de te ontwikkelen jaarplannen.

Hieronder ziet u de overige opdrachten die wij ons zelf stellen uitgezet in schooljaren.

		19-20	20-21	21-22	22-23
A1	Feedback op kwaliteit instructie, beredeneerd aanbod, zicht op ontwikkeling organiseren middels interne audit. April/mei 2020	X			
B1	Sociale veiligheid leerlingen (vragenlijst)	X			
C1	Oriëntatie op gezamenlijke uitvoering identiteit	X			
D1	Borging en uitbreiding gebruik Social Schools	X			
E1	Oriëntatie gezamenlijke uitvoering ouderbetrokkenheid en kindgesprekken	X			
F1	Oriëntatie en keuze nieuwe methodiek begrijpend lezen	X			
G1	Verdieping en borging gebruik Snappet	x			
H1	Automatiseren in de middenbouw: waarom, hoe en wat	x			
H2	Implementatie Fit en vaardig, betekenisvol automatiseren	x			
I1	Oriëntatie en keuze nieuwe methode Engels groep 1 t/m 8	x			

J1	Implementatie beredeneerd aanbod/roosterplanning	x			
K1	Opzetten leerlijn mediawijsheid groepen 1 tm 8	x			
L1	Verdere implementatie Office365, uitbreiding gebruik door leerlingen	x			
M1	Borging Expliciete Directe Instructie	x			
N1	Invoering nieuwe methode voor geïntegreerde aanpak wereldoriëntatie	x			
O1	Invoering nieuwe methode voor aanvankelijk lezen en spellen	x			
B2	Sociale veiligheid leerlingen (vragenlijst)		X		
B3	Afname nieuwe RI&E en Quickscan personeel, arbomeester		X		
C2	Implementatie gezamenlijke uitvoering identiteit		X		
E2	Implementatie gezamenlijke uitvoering ouderbetrokkenheid en kindgesprekken		X		
F2	Invoeren nieuwe methodiek begrijpend lezen		X		
H3	Borgen Fit en vaardig, betekenisvol automatiseren				
I2	Invoeren nieuwe methode Engels groep 1 tm 8		x		
J2	Borging beredeneerd aanbod/roosterplanning				
K2	Implementatie leerlijn mediawijsheid groepen 1 tm 8		x		
L2	Borging gebruik Office365		x		
N2	Implementatie nieuwe methode voor geïntegreerde aanpak wereldoriëntatie		x		
O2	Borgen nieuwe methode voor aanvankelijk lezen en spellen		x		
B4	Sociale veiligheid leerlingen (vragenlijst)			X	
C3	Borging gezamenlijke uitvoering identiteit			X	
E3	Borging gezamenlijke uitvoering ouderbetrokkenheid en kindgesprekken			X	
F3	Borgen nieuwe methodiek begrijpend lezen			X	
I3	Invoeren nieuwe methode Engels groep 1 tm 8				
K3	Borging leerlijn mediawijsheid groepen 1 tm 8			x	
N3	Borging nieuwe methode voor geïntegreerde aanpak wereldoriëntatie				
P1	Oriëntatie gezamenlijke uitvoering Kanjertraining				
B5	Sociale veiligheid leerlingen (vragenlijst)				X

B6	Afname arbomeester Quickscan personeel				x
Q1	Jaarlijkse analyse klachten en incidentenmelding sociale veiligheid en opstellen plan van aanpak.				x

Bijlagen te vinden op SharePoint

Laurentiusstichting:

- “Kaders Laurentius Stichting”
- Strategisch Beleidsplan 2019-2023 “Op weg naar 2023”
- Bijlage Statuten Laurentius Stichting d.d. 11 oktober 2011
- Bijlage Reglement RvT d.d. 21 juni 2011
- Bijlage Reglement CvB d.d. 21 juni 2011
- Bijlage Managementstatuut d.d. 21 juni 2011
- Bijlage Reglement Directieoverleg d.d. 21 juni 2011
- Bijlage Medezeggenschapsstatuut d.d. 1 augustus 2017
- Bijlage GMR-reglement d.d. 1 augustus 2015
- Bijlage MR-reglement d.d. 1 augustus 2015
- Bijlage Klokkenluidersregeling d.d. 3 november 2014
- Bijlage Klachtenregeling d.d. 1 augustus 2012
- Bijlage Integriteitscode d.d. 3 november 2014
- Bijlage Code Goed Bestuur augustus 2017
- Strategische beleidsagenda 2018-2021 PO- Raad “Samen werken aan goed onderwijs”.
- Bestuursakkoord sector primair onderwijs 2014-2020 d.d. 10 juli 2014
- geactualiseerd Bestuursakkoord 2014-2020 d.d. 15 juni 2018.
- Bijlage Leidraad onderzoekend en ontwerpend leren (herziene uitgave september 2018)
- Strategisch kwaliteitsmanagement
- Bijlage: Financieel Beleidskader 2017 Laurentius d.d. 6-12-2017, inclusief Treasury Statuut d.d. 4-10-016.
- Bijlage: Inkoop en aanbestedingsbeleid 2017-2019
- Bijlage: Inkoopvoorwaarden algemeen d.d. 5 april 2017

De Regenboog:

- Gedragsbeleidsplan
- Overzicht leerlingkenmerken

Formulier "instemming met schoolplan"

Brin GD

RK Basisschool De Regenboog,

Kraanvogelstraat 2,

2623 EE Delft.

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het van 2019 tot 2023 geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,

naam: Jolanda van der Vee

functie: voorzitter MR

plaats: Delft

datum: 16-7-2019

handtekening:

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Jolanda van der Vee', written over a horizontal line.

RK Basisschool De Regenboog

Gedragsbeleidsplan

Juni 2018

Inhoud:

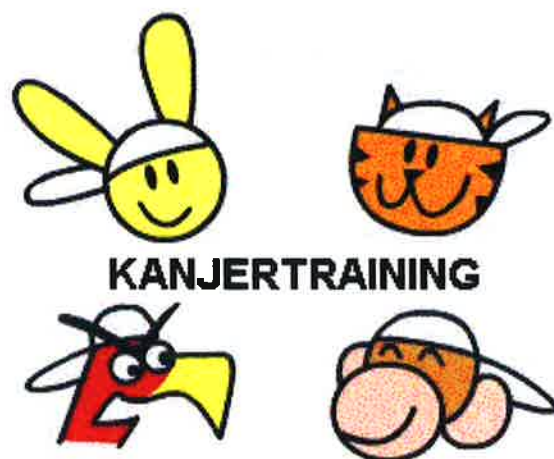
Inleiding

Hoofdstuk 1	Verantwoording
Hoofdstuk 2	Toelichting Kanjertraining
Hoofdstuk 3	Leerlinggedrag
Hoofdstuk 4	Oudergedrag
Hoofdstuk 5	Leerkrachtgedrag
Hoofdstuk 6	Leerlingvolgsysteem
Hoofdstuk 7	Positief en negatief gedrag
Hoofdstuk 8	Leerlingen met een gedragsprobleem of gedragsstoornis

Bijlage 1	Interventies stimuleren positief gedrag
	Interventies bij negatief gedrag

Bijlage 2	Time-out stappenplan

Bijlage 3	Time-out formulier

Een Kanjer ben je op de Regenboog!

Inleiding

Voor u ligt een stuk waarin beschreven staat hoe wij met elkaar om willen gaan op De Regenboog. We hebben het dan over het team, de kinderen, de ouders en eventuele andere medewerkers die bij onze school betrokken zijn.

Wij beschrijven het gedrag en de communicatie zoals wij dit graag zien bij ons op school en hoe wij tot uitvoering brengen.

In de afgelopen schooljaren zijn er een aantal elementen van invloed geweest om tot dit plan te komen:

- De ingang van de Wet op het Passend onderwijs per op 1 augustus 2014.
- Het toewerken naar de uitvoering van deze wet heeft geleid tot het opstellen van een ondersteuningsprofiel en het bijstellen van het ondersteuningsplan. Er is gekeken naar wat we aan onderwijsbehoeften kunnen en willen bieden als team. Dit niet alleen in relatie tot de leerresultaten maar ook gericht op het gedrag van de kinderen.
- Ter voorbereiding op het Passend onderwijs hebben wij studiedagen met het thema 'Aan de slag met gedrag' gevolgd. Wat vind je als team belangrijk in je voorbeeldgedrag naar kinderen met de normen en waarden die daarbij horen? Maar ook: Waar liggen je grenzen? Wat kun je preventief doen en wat curatief?
- De bevindingen van leerkrachten ten aanzien van het gedrag zoals zij dit tegenkomen in de dagelijkse praktijk. Hoe ga je om met de onderwijsbehoeften die de verschillende kinderen en groepen hebben qua gedrag?
- Wij hebben De Kanjertraining gevolgd met het hele team in 2013-2014 en afgerond in 2017-2018. Dit was en is gericht op het met duidelijke richtlijnen leren handelen en communiceren met alle betrokkenen. Dit is bedoeld om het gewenste gedrag te stimuleren en uit te dragen.
- De behoefte om nieuwe leerkrachten, ouders en kinderen goed en vlot duidelijk te kunnen maken welke omgangscultuur wij op De Regenboog willen zien en hoe wij dit tot stand brengen.

Het team zal ook de komende jaren doorgaan zich te scholen en in te zetten om kinderen en groepen te kunnen bieden wat zij nodig hebben. Het gedrag wat wij graag willen zien op een gezamenlijke en positieve manier aansturen is daarbij het uitgangspunt.

Onze doelstelling voor de kinderen aan het einde van onze basisschool is tenslotte:

'Met zelfvertrouwen de wereld in!'

Team De Regenboog

Hoofdstuk 1: Verantwoording

In dit gedragsbeleidsplan verwoorden we het wenselijke gedrag van de betrokken partijen. Omdat we het als school belangrijk vinden dat kinderen met plezier naar school komen werken we aan een klimaat waarin kinderen zich veilig en vertrouwd voelen. Wanneer kinderen dit klimaat als zodanig ervaren, kunnen ze zich op alle gebieden gaan ontwikkelen. Een goed pedagogisch klimaat staat of valt met het contact tussen de leerkracht en zijn kinderen. Als het contact goed is, voelen de kinderen zich veilig, kunnen ze actief mee doen, zijn de leerprestaties hoger en kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen.

De onderwijswetenschapper Luc Stevens heeft de psychologische basisbehoeften beschreven die van belang zijn om een goed pedagogisch klimaat te stimuleren.

Hij beschrijft dit als volgt:

Ieder mens is gebouwd om zichzelf te ontwikkelen en heeft een natuurlijke behoefte aan *relatie, autonomie en competentie*.

Als in voldoende mate is voldaan aan de behoefte aan relatie (anderen waarderen mij en willen met mij omgaan'), aan de behoefte aan autonomie ('ik kan het zelf, hoewel niet altijd alleen') en aan de behoefte aan competentie ('ik geloof en heb plezier in mijn eigen kunnen') is er welbevinden, motivatie, inzet en zin in leren. Als hier door opvoeders en/of leerkrachten te weinig aan tegemoet gekomen wordt, kunnen werkhouding- en motivatieproblemen (gedragsproblemen) op school ontstaan.

Het gedrag dat een kind op school laat zien, heeft echter niet alleen te maken met leerkrachtgedrag maar ook met het gedrag wat van huis uit of in zijn omgeving door zijn opvoeders wordt aangeleerd. Een kind kan ook een gedragsstoornis hebben. Dit vraagt om specifiek te kijken naar de aanpak van het kind om het juiste gedrag te stimuleren. Dit betekent dat een goede samenwerking tussen het kind, de ouders en de leerkracht van groot belang is!

Binnen het team van De Regenboog gaan we uit van een positieve en preventieve benadering om goed gedrag te stimuleren. De Kanjertraining vormt daarbinnen een belangrijke pijler. Met het team werken wij vanuit kernwaarden die wij tot uiting brengen in ons gedrag en ons lesaanbod. Deze kernwaarden zijn:

Eigenheid, groei, openheid, samen, verantwoordelijkheid en vrijheid.

De basisbehoeften van kinderen en deze waarden kunnen als de pijlers voor ons gedragsbeleid worden gezien. Aan de hand van deze pijlers kunnen we de verwachtingen van alle betrokkenen met betrekking tot het gedrag beschrijven. De betrokkenen zijn:

- De kinderen
- De school (directie, leerkrachten en overigen)
- De ouders

Binnen de school is sprake van verschillende vormen van regels en/of afspraken. Wij hanteren de algemene schoolregels zoals benoemd in de schoolgids. Daarnaast staan enkele specifieke afspraken benoemd in ons Antipestprotocol. In het Antipestprotocol is een doorgaande lijn gebracht vanuit het werken met de Kanjertraining. Binnen het team hebben wij specifieke afspraken gemaakt voor de communicatie met elkaar.

Deze afspraken overlappen met de manier van communiceren die wij graag tussen alle betrokkenen bij onze school terug willen zien.

De Kanjertraining is in het algemeen onze 'kapstok' van waaruit ons gedragsbeleid in de praktijk toegepast wordt.

Hoofdstuk 2: De Kanjertraining

De belangrijkste regels op een rijtje

Bovenstaande poster vertegenwoordigt de belangrijkste regels van de Kanjertraining en hangen in elke groep:

De Kanjertraining is een training waarbij kinderen leren positief over zichzelf en de ander te denken en hiernaar te handelen. In elke groep krijgen kinderen kanjertraining op een manier die past bij hun ontwikkeling. Verschillende thema's worden behandeld:

- Jezelf voorstellen
- Iets aardigs zeggen en met een compliment weten om te gaan
- Met gevoelens van jezelf en met de gevoelens van anderen weten om te gaan
- Ja en nee kunnen zeggen
- Je mening vertellen (maar niet altijd!)
- Een ander durven vertrouwen en te vertrouwen zijn
- Samenwerken
- Vriendschappen
- De kunst van vragen stellen en belangstelling tonen. Probeer een ander te begrijpen
- Kritiek durven en kunnen geven
- Kritiek weten te ontvangen en er je voordeel mee doen
- De kunst van antwoord geven/vertellen. Laat je begrijpen door een ander
- Zelfvertrouwen, zelfrespect, trots zijn
- Leren stoppen met treiteren
- Uit slachtofferrollen stappen en het heft in eigen handen nemen

De Kanjertraining geeft kinderen, ouders en leerkrachten inzicht in hun gedrag. Vier gedragstypen worden gebruikt. Deze worden gesymboliseerd met een pet.

- Tijger of kanjer (witte pet)

- Konijn (gele pet)
- Aapje (rode pet)
- Pestvogel (zwarte pet)

Wederzijds Respect

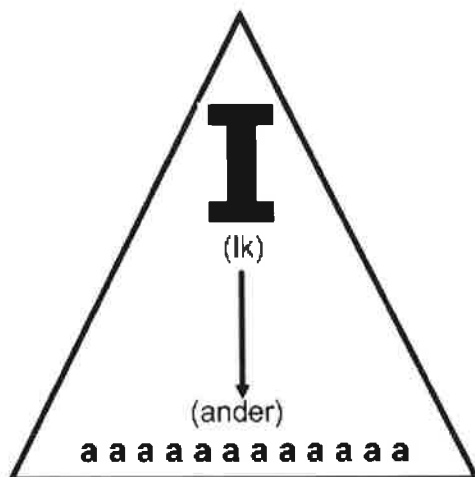
Wij hanteren op school het model van Wederzijds Respect. Dit model houdt in: Ik ben belangrijk, ik mag er zijn. De ander is ook belangrijk, die mag er ook zijn! Ook in een conflict is er sprake van wederzijds respect. Dit model gaat er vanuit dat er altijd een oplossing is.

In onze school geldt wederzijds respect voor iedereen. Voor leerkrachten, kinderen en ouders.

Wederzijds Respect

Wanneer je er vanuit zou gaan dat jij belangrijker bent dan de ander, zoals onderstaand model, spreken we van een Straatcultuur. Als je dit model terug vindt in een groep, dan voelen mensen of kinderen zich onveilig. Vaak heeft iemand de macht over anderen. Anderen denken dat ze moeten doen wat er gezegd wordt, zij zijn niet meer authentiek.

Straatcultuur

Op De Regenboog zijn de volgende afspraken tussen leerkrachten onderling gemaakt. De afspraken hebben betrekking op het geven van de Kanjertraining:

- Kanjertraining is opgenomen in het rooster. Iedere week een half uur of om de week een uur.
- Naast het verhaal en de opdrachten zetten we vooral in op de vertrouwens oefeningen en spelletjes.
- Tijdens de Kanjertraining zit de groep in de kring. Dit is goed voor de verbinding met de kinderen te bevorderen.
- Aan de ib'er kan gevraagd worden of zij bij een les is bij een vertrouwens oefening.
- De les wordt goed gelezen en voorbereid.
- Indien de oefening effect kan hebben in de terugkoppeling naar huis (in de methode rood aangegeven maar ook vooraf zelf aan denken!) dan worden de ouders vooraf op de hoogte gebracht dat de oefening gaat plaatsvinden.

Hoofdstuk 3: Leerlinggedrag

De regels voor de kinderen zijn gestoeld op de „Kanjertraining“. Deze methode is gegroeid en gesnoeid in de praktijk. Bij de ontwikkeling van deze methode is samen met ouders bekeken welke onderwerpen zij belangrijk vinden voor het sociaal functioneren van hun kind. De thema's zijn inhoudelijk uitgewerkt en verweven met de training.

2.1 Met de Kanjertraining willen wij de volgende doelen bereiken:

- Pestproblemen worden hanteerbaar/lossen zich op.
- Leerlingen durven zichzelf te zijn.
- Leerlingen voelen zich veilig.
- Leerlingen voelen zich bij elkaar betrokken.
- Leerlingen kunnen hun gevoelens onder woorden brengen.
- Leerlingen krijgen meer zelfvertrouwen.
- De leerkracht wordt gerespecteerd.

2.2 In de volgende 5 basisregels (met daaronder de afspraken) gaat het om de omgang met elkaar.

1. We helpen elkaar

- Ik houd rekening met een ander
- Ik help anderen zich aan de regels te houden
- Ik praat om probleem op te lossen of te voorkomen
- Wij luisteren naar elkaar
- Mijn goede voorbeeld helpt anderen
- Ik loop rustig door het gebouw

2. We vertrouwen elkaar

- Ik heb respect voor anderen
- Ik doe wat ik beloof
- Ik kom als ik door een meester of juf geroepen word
- Ik luister naar de meesters en juffen, overblijfskrachten en hulpouders

3. Niemand doet zielig

- Ik lieg niet
- Ik beheers mijzelf
- Ik loop niet weg voor een probleem
- Ik loop niet weg van school
- Ik praat om problemen op te lossen of te voorkomen

4. We lachen niemand uit

- Ik noem iedereen bij zijn of haar eigen naam
- Ik spreek een taal die iedereen kan verstaan
- Ik beheers mijzelf

5. Niemand speelt de baas

- Ik scheld en ik vloek niet
- Ik discrimineer niet
- Ik beheers mijzelf
- Ik doe de ander geen pijn
- Ik ben aardig voor een ander
- Ik praat om problemen op te lossen of te voorkomen
- Ik neem geen gevaarlijke voorwerpen mee naar school
- Ik zal niemand bedreigen of geweld aandoen

De opbrengsten van deze regels zijn als volgt:

- Kinderen spreken elkaar aan op ongewenst gedrag
- Kinderen complimenteren elkaar
- Kinderen geven aan zich veilig te voelen
- Kinderen geven elkaar feedback en reageren op een opbouwende wijze op ontvangen feedback
- Kinderen geven elkaar tips voor gewenst gedrag
- Kinderen voelen zich veilig en kunnen hun gevoelens uiten
- Kinderen ervaren bewustwording van eigen opvattingen/vooroordelen
- Kinderen tonen respect voor de ander
- Kinderen maken vorderingen 'Kijk!' (kleuters), Sociomatrijs en SCOL

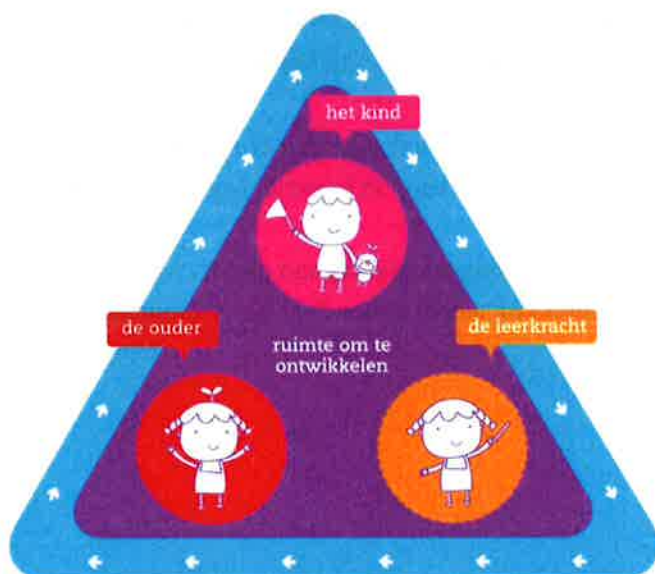
Hoofdstuk 4: Oudergedrag

Het gedrag van de ouders is van groot belang bij het creëren van een gewenst pedagogisch klimaat en de veiligheid binnen, maar ook buiten de school. De ouders zijn, net als de leerkracht, een voorbeeld bij de uitvoering van de regels.

Driehoek kind, ouder en leerkracht:

Onderstaand model gebruiken wij om te laten zien dat het belangrijk is de communicatie tussen kind, ouder en leerkracht open en positief te houden. Wanneer de communicatie goed verloopt in deze driehoek heeft het kind ruimte om zich te ontwikkelen op school.

Bijvoorbeeld: Wanneer u als ouder een probleem heeft met de gang van zaken op school, is het belangrijk voor uw kind om hem hier buiten te houden. Wanneer uw kind 'mede-eigenaar' wordt van het probleem zal dit zijn welbevinden kunnen beïnvloeden op school. Het is belangrijk om de driehoek zuiver te houden.

Driehoek kind, ouder en leerkracht

Om de regels voor de school te kunnen waarborgen, wordt er ook van de ouders een bijdrage gevraagd, namelijk:

- Ik, als ouder, toon respect naar de andere ouders, leerkrachten en kinderen. Ik respecteer de regels waaraan de kinderen zich dienen te houden (Wederzijds Respect)
- Ik ben me bewust van mijn voorbeeldfunctie.

Dit zien we terug in het gedrag bij:

- **Binnenkomst**
Ouders mogen met hun kind mee naar de klas lopen in de ochtend en zij mogen ook bij hun kind in de klas komen kijken. De ouder kan wanneer nodig een korte boodschap doorgeven aan de leerkracht. Het is niet mogelijk in de ochtend een gesprek te houden of een probleem ter sprake te brengen. Hiervoor kunt u met de leerkracht een afspraak maken na schooltijd.

Om 8:30 uur gaat de tweede bel en begint de les. Wij verwachten dat alle kinderen dan in de klas zijn en de ouders de klas direct verlaten om op tijd te kunnen beginnen.

- **De communicatie naar leerkrachten**

Wanneer een kind een probleem heeft op school en dit thuis vertelt, is het goed het kind aan te horen en dit met het kind te bespreken. Wanneer een ouder vragen of twijfels heeft over de aanpak op school, verwachten wij dat ouders ten allen tijde als eerste stap op een rustige manier contact leggen met de leerkracht van hun kind (Wederzijds Respect). Zij geven hiermee het goede voorbeeld aan hun kind. Wanneer de communicatie met een leerkracht dreigt mis te lopen, bestaat de mogelijkheid om de vertrouwenspersoon van de school in te schakelen. Bij ons op school is de intern begeleider de vertrouwenspersoon. Zie hiervoor de schoolgids.

- **De communicatie naar andere ouders en andere kinderen dan mijn eigen kind(eren).**

Ouders spreken kinderen op een rustige manier aan. Bij onacceptabel gedrag van een kind van De Regenboog is het de taak van de leerkrachten, directie of overblijfkkrachten om het kind te corrigeren, dus niet die van de ouders.

Andere ouders worden op een rustige manier aangesproken. Wanneer de communicatie dreigt mis te lopen, wordt een derde persoon (leerkracht, directielid) erbij gehaald.

- **Bij problemen of klachten**

Wij verwachten van ouders wanneer zij ontevreden zijn, het ergens niet mee eens zijn, of klachten hebben, dat zij deze dan neerleggen bij de persoon in kwestie. Leg de boodschap rustig neer waar hij hoort!

Negatieve gevoelens uiten op een schoolplein lost niks op! Eerst gaan ouders naar de leerkracht van het kind. Wanneer er geen oplossing wordt gevonden, kunnen ouders contact zoeken met de ib'er of de directie.

Tips voor ouders

1. Wees jezelf
2. Geef het goede voorbeeld
3. Beheers als ouder uw emoties
4. Spreek uw kind aan op zijn of haar bedoeling
5. Liefdevol begeleiden. Een kind kan bepaalde keuzes zelf maken
6. Spreek met respect over andere kinderen en hun ouders
7. Roddel niet
8. Hoor en wederhoor

Hoofdstuk 5: Leerkrachtgedrag

Het gedrag van de leerkracht is van groot belang bij het creëren van een gewenst pedagogisch klimaat. De leerkracht is altijd zelf rolmodel bij het stimuleren van een goede sfeer in de groepen de uitvoering van de regels.

Om deze regels te kunnen waarborgen, wordt er een aantal competenties van de leerkracht gevraagd, namelijk:

De leerkrachten laten kinderen merken dat zij hun gedrag en inbreng waarderen

We vertrouwen elkaar

- De leerkracht maakt samen met de kinderen in het begin van het jaar klassenregels en afspraken
- De leerkracht laat een positieve benadering zien (zie bijlage): geeft complimenten, laat kinderen complimenten geven aan elkaar en past waar nodig beloningssystemen toe
- De leerkracht gaat in op situaties/belevenissen die de kinderen zelf aandragen
- De leerkracht benoemt vooral de zaken die de kinderen goed doen. We gaan uit van 80% (tegenover 1 negatieve beoordeling moeten 4 positieve staan)
- De leerkracht is voorzichtig en alert op het geven van blijken van waardering door lichamelijke aanraking
- De leerkracht is te vertrouwen door voorspelbaarheid in emotie, gedrag en consequentie

Leerkrachten laten kinderen merken dat ze 'gezien worden'

Niemand speelt de baas

- De leerkracht staat bij de deur en begroet alle kinderen..
- De leerkracht heeft oogcontact met de leerlingen
- De leerkracht begroet alle leerlingen voor aanvang van de les
- De leerkracht spreekt ook de "stille" kinderen aan op een rustig moment
- De leerkracht neemt de tijd om kinderen te observeren
- De leerkracht gaat naast kinderen zitten op hetzelfde niveau (oogcontact)
- De leerkracht bespreekt probleemgedrag in eerste instantie met de leerling apart en niet in het bijzijn van andere kinderen.

Leerkrachten laten kinderen merken dat ze hun gevoelens respecteren

Niemand lacht je uit

- De leerkracht erkent de gevoelens van de kinderen
- De leerkracht toont begrip voor de gevoelens van het kind
- De leerkracht laat merken dat iedereen bij de groep hoort
- De leerkracht speelt adequaat in op gevoelens van de kinderen door deze te benoemen en te accepteren
- De leerkracht spreekt kinderen aan op negatief gedrag door het gedrag te benoemen dat zij verwachten van de kinderen

Leerkrachten nodigen kinderen uit kritisch te kijken naar eigen opvattingen en gedrag.

Zij laten de kinderen verantwoordelijkheid nemen voor eigen handelen en gedrag.

Zij leren kinderen elkaar te helpen

Niemand doet zielig

- De leerkracht leert hen samen te spelen en te delen
- De leerkracht leert hen rekening te houden met elkaar
- De leerkracht leert hen oog te hebben voor jongere kinderen
- De leerkracht leert hen manieren om conflicten en problemen op te lossen door de technieken uit de Kanjertraining te oefenen
- De leerkracht bespreekt de omgangsregels (bijv. elkaar bij de naam noemen)
- De leerkracht lost interactieproblemen direct met de kinderen samen op
- De leerkracht leert de kinderen dat je van proberen kunt leren en je dus fouten mag maken

De leerkracht nodigt kinderen uit zowel zelfstandig te werken als samen te werken.

We helpen elkaar

- De leerkracht leert elk kind een ander te helpen en zelf om hulp te vragen, indien nodig.
- De leerkracht signaleert vroegtijdig wanneer er bijzonderheden zijn op te merken in de ontwikkeling van het kind.
- De leerkracht onderhoudt extra contacten met de ouders van zorgleerlingen
- De leerkracht legt acties vast in het kind-dossier
- De leerkracht koppelt tijdig terug naar collega's

Andere betrokkenen in de school dan de leerkrachten:

- De directie zorgt in samenwerking met de ib'er en de gedragsspecialist voor de continuering en de borging van het gedragsbeleidsplan.
- Van overigen, zoals conciërge, administratief medewerker, overblijfskrachten, stagiaires etc., wordt verwacht dat zij zich op de hoogte stellen van dit gedragsbeleidsplan en dat zij dit naleven. De ib'er zal dit bespreken.

Hoofdstuk 6 : Leerlingvolgsysteem

Op De Regenboog volgen wij structureel de sociaal emotionele ontwikkeling van de kinderen en gebruiken hiervoor landelijk genormeerde toetsinstrumenten te weten: KIIK! en SCOL.

KIIK! De kinderen van groep 1 en 2 worden in hun ontwikkeling gevolgd middels het ontwikkeling volgprogramma Kijk! In dit programma staan doelen en tussendoelen op het gebied van sociaal emotionele vorming geformuleerd. Door middel van observaties en registraties wordt bijgehouden hoe het kind zich ontwikkelt in de relaties met volwassenen, de relaties onderling, de ontwikkeling van het spel, zelfbeeld, taakgerichtheid en zelfstandigheid.

De Kijk! Wordt 2x per jaar ingevuld. Aan de hand van de registraties gaan de leerkrachten met ouders in gesprek en worden de doelen bijgesteld.

SCOL staat voor Sociale Competentie Observatie Lijst. Deze lijst bestaat uit 26 vragen die gaan over de sociaal emotionele ontwikkeling van de kinderen. Vanaf groep 3 vullen de leerkrachten deze lijst twee keer per jaar in voor alle kinderen. De kinderen van groep 6, 7 en 8 vullen zelf ook een vragenlijst in. De uitkomst van de vragenlijsten geeft ons een beeld van de sociaal emotionele ontwikkeling van een kind. Indien gewenst bespreken we de uitkomst van SCOL met ouders op de tafeltjesavond. Het is duidelijk niet onze bedoeling om kinderen te labelen door de SCOL in te vullen. We zijn ons er ook van bewust dat het om een observatielijst gaat die subjectief is.

De vragenlijsten van SCOL worden tweemaal per jaar in oktober en in maart ingevuld. Hiermee bekijken wij hoe onze kinderen zich ontwikkelen in hun sociaal - emotionele ontwikkeling.

Daarnaast wordt ook twee keer per jaar, in oktober en voor de meivakantie, een sociomatrijs/ sociogram afgenomen in de groepen 3 t/m 8. Hiermee kan de groep en de onderlinge verhoudingen snel in kaart gebracht worden.

De uitkomsten worden door de leerkracht geanalyseerd en in de groepsbesprekingen met de ib'er besproken.

Mocht de sociaal emotionele ontwikkeling niet naar wens verlopen, dan gaan de leerkrachten in gesprek met de ib'er en ouders. Waar mogelijk wordt het kind ook bij deze gesprekken betrokken. Op De Regenboog vinden we het van belang dat de kinderen de kans krijgen te reflecteren op hun eigen gedrag en inzet. Indien nodig geven de leerkrachten de ouders het advies om een sociaal emotionele vaardigheidstraining te volgen met hun kind of een andere vorm van sociaal-emotionele begeleiding.

Hoofdstuk 7: Positief en negatief gedrag

Ons uitgangspunt is de kinderen en de groep positief te benaderen. Wij benoemen het gewenste gedrag. Wij gebruiken hiervoor de uitgangspunten van de Kanjertraining. Gedrag is een leerproces en daar zijn we gedurende de dag mee bezig. De leerkracht benoemt en bespreekt vooral de momenten waarop het gewenste gedrag zichtbaar is. Voor het kind moeten de opgestelde gedragsregels duidelijk zijn. Een kind kan worden aangesproken op ongewenst gedrag en kan beloond worden voor gewenst gedrag.

Belonen en straffen zijn wezenlijke elementen in de interactie tussen leerkracht en kind en een school kan niet werken zonder enige vorm van flexibiliteit.

Het hangt van de situatie en het kind af welke beloning of straf toegepast wordt.

Ondanks een positieve inzet van de leerkrachten kan er een moment komen dat er een situatie ontstaat waarin gestraft moet worden.

Uitgangspunten bij belonen en straffen

- * Het **gedrag** van het kind wordt afgewezen, niet het kind als **persoon**
- * Er wordt duidelijk gemaakt waarom de straf er is en waarom je een beloning verdient
- * Goed gedrag wordt beloond (in de groep) en ongewenst gedrag wordt bestraft (individueel)
- * Een beloning moet leuk zijn om te ontvangen en straf is niet leuk
- * Belonen en straffen zijn pedagogische maatregelen, zij moeten zin hebben
- * De beloning/straf moet in verhouding staan tot het gedrag
- * De straf moet voor het kind haalbaar/maakbaar zijn
- * Er moet een opbouw zitten in beloning/straf.

(zie bijlage 1 interventies stimuleren positief gedrag)

Interventies buiten de groep kunnen zijn:

- Contact opnemen met de ouders/verzorgers van het kind. In een gesprek kunnen zowel mededelingen gedaan worden als advies gegeven worden.
- Gesprek voeren met de ouders op school, met of zonder het kind erbij.
- Inschakelen van derden (bijv. collega's, IB'er, gedragspecialist, directie of externen van het Samenwerkingsverband)

In het uiterste geval kan er overgegaan worden tot schorsing van de leerling (zie schoolgids voor de procedure hiervan). Voorvallen, acties, afspraken en verslagen worden opgenomen in het kindjournaal. Voorvallen, acties, afspraken en verslagen worden opgenomen in het kind-dossier.

Hoofdstuk 8: Leerlingen met een gedragsprobleem of gedragsstoornis

In dit hoofdstuk wordt het verschil tussen een gedragsprobleem en een gedragsstoornis kort omschreven. Wij zien steeds meer kinderen op de basisschool met zowel gedragsproblemen als gedragsstoornissen.

Wat is een gedragsprobleem en wat is een gedragsstoornis?

Gedragsprobleem

Een gedragsprobleem is niet iets wat je hebt meegekregen toen je geboren werd, maar deze is ontwikkeld. Het staat meer buiten het kind, het is geen eigenschap. Er zijn problemen die ontstaan zijn in de omgeving van het kind (bijvoorbeeld door omstandigheden in het gezin of op school). Door die problemen verloopt nu de ontwikkeling minder goed. Het probleem is aan de situatie gebonden. Het gedragsprobleem wordt als gevolg gezien van een oorzaak, bijvoorbeeld een trauma dat het kind heeft ondergaan.

Gedragsstoornis

Er is sprake van een stoornis als het probleem niet te verhelpen is en de persoon ermee moet leren omgaan. Een stoornis zit in het lichaam en is met de geboorte in de genen meegegeven.

De stoornis zit in de aanleg en rijping/ontwikkeling van het zenuwstelsel. Dit heeft invloed op de ontwikkelingsfuncties.

Wanneer een kind een stoornis heeft reageert het anders op nieuwe prikkels dan "normale" kinderen. Deze kinderen kunnen niet goed tegen verandering en hebben moeite om zich in te leven in anderen en sociale situaties te begrijpen.

Kinderen met een gedragsstoornis zullen opgenomen worden in het groepsplan, soms zal er een handelingsplan worden gemaakt, waarin individuele aanpak beschreven staat.

DSM-V

Om van een stoornis te kunnen spreken moet het probleem aan bepaalde criteria voldoen, zoals staat omschreven in de DSM-V van de American Psychiatric Association. Dit is een wereldwijd gebruikte standaard bij het vaststellen van stoornissen. Een basisschool heeft een signalerende functie. Diagnoses kunnen alleen gesteld worden door bijvoorbeeld een kinderarts of psychiater. Ook kan er nog onderscheid gemaakt worden tussen stoornissen, namelijk externaliserende problemen (naar buiten gericht, bijv. agressie) en internaliserende problemen (naar binnen gericht, bijv. angsten). Een stoornis is dus niet te verhelpen. Men kan wel d.m.v. een gerichte aanpak de stoornis enigszins ontstoren.

1. Kinderen met een **stoornis** kunnen er niet altijd wat aan doen (onmacht) wanneer ze zich anders gedragen en zij zullen worden opgenomen in een groepsplan gedrag (GG). Het kan ook voorkomen dat er een individueel handelingsplan (IHP) wordt gemaakt.
2. Kinderen met een **gedragsprobleem** zullen zich moeten conformeren aan de schoolregels. Zij kunnen wel een kortstondig plan van aanpak krijgen.

Dit gedragsbeleidsplan wordt jaarlijks door de school geëvalueerd.

Bijlage 1	Interventies stimuleren positief en negatief gedrag
Bijlage 2	Time-out stappenplan
Bijlage 3	Time-out formulier

Bijlage 1

Interventies stimuleren positief gedrag

Complimenten, complimenten, complimenten

- Verbaal, non verbaal
- individueel
- Voor het groepje
- Voor de hele groep
- Complimentenkring
- Complimenten op de rug
- Zonnetje van de week
- Complimentensteen
- Aai over de bol, knipoog, duim
- Dit ben ik – doos
- Inzetten van energizers, klasbouwers en teambouwers.

Veel feedback geven op positief gedrag

- Merk op wat er in je groep gebeurt, ook de groep mag hierop reageren
- Gewenst gedrag benoemen

Beloningssystemen:

- Stickerdag
- Werkhoudingsmeter
- Groepsbeloning

Interventies bij negatief gedrag

Binnen de groep

- Negeren van het gedrag
- Benoemen van het gewenste gedrag
- Benoem de gedragsverwachting
- Geef de leerling even de tijd
- Bied de leerling de keuze: consequentie of verwachte gedrag
- Waarschuwen
- In gesprek gaan met de leerling, laat de leerling meedenken over zijn/haar gedrag.
- Aanpassen van de situatie, voorkomt frustratie
- Isoleren in de klas of op het plein
- Straf(werk) geven
- Werk na school laten afmaken
- Werken met een werkhoudingsmeter stap omlaag
- Hanteren gele en rode kaart
- Time-out geven, zie bijlage

Buiten de groep kunnen zijn:

- Contact opnemen met de ouders / verzorgers van het kind
In een gesprek kunnen zowel mededelingen gedaan worden als advies gegeven worden.
- Time-out gaat in werking
- Inschakelen van derden bijv. collega's uit hetzelfde leerjaar, IB'er, gedragsspecialist, directie.

Bijlage 2

Time out stappenplan

We maken onderscheid in **A. Time-out Regelgedrag** en de **B. Time-out Emotie**.

- Een protocol is noodzakelijk bij het inzetten van de Time-out zodat leerkrachten op dezelfde manier kunnen handelen. Daarbij zijn alle leerlingen anders en gebruikt de leerkracht zijn professionaliteit
- Belangrijk is dat leerkrachten duidelijk en voorspelbaar zijn en dat de leerlingen weten welke gedrag gewenst is in de klas

A. Time Out Regelgedrag – bij overtreden van regels en afspraken

Het doel van deze Time-out is dat leerlingen een duidelijke grens kennen bij het overtreden van de bestaande regels en afspraken.

1. Gewenste gedrag benoemen door leerkracht

Wij benoemen waar mogelijk juist het gewenste gedrag. Wij vertellen de leerling welk gedrag wij van hem/haar verwachten. Dit moet herhaald worden, de leerling moet hier soms in getraind worden. Wanneer je het gewenste gedrag ziet, beloon je het kind.

2. De 5 confronterende vragen

De leerling wordt aangesproken op het gedrag en wordt gevraagd hierop te reflecteren. In de klas kunnen wij dit doen met de volgende 5 vragen (Pierre den Hartog). Deze vragen dienen direct na het ongewenste gedrag te worden gesteld (klassikaal of individueel):

- Wat ben je aan het doen?
- Wat is de afspraak?
- Wat is de consequentie?
- Wil je dat?
- Wat ga je dus nu doen?

Belangrijk hierbij is dat er een duidelijke consequentie is voor het niet houden aan het gewenste gedrag. We maken hierbij onderscheid in onkunde of onwil.

3. Time-out in de klas

Wanneer een leerling het probleemgedrag blijvend laat zien krijgt het kind een Time-out in de klas. Het moet zijn werk voortzetten op een aparte, vaste plek in de klas waar het kan laten zien dat het toch goed meedoet. Op deze plek blijft het kind deze les of wanneer nodig langer zitten. De leerling neemt gewoon deel aan het leerproces. Maak het kind duidelijk hoe lang het daar moet zitten.

4. Time-out uit de klas

Wanneer een leerling doorgaat met het storende gedrag krijgt hij een Time-out uit de klas. Hij moet hier dan zelf op reflecteren. Hij krijgt een Time-out formulier mee en neemt zijn werk mee naar een vaste Time-out plek waarop hij de vragen beantwoordt (zie bijlage). Daarna gaat hij verder met zijn werk. Pas als de leerkracht tijd heeft en naar de leerling toe kan gaan mag de leerling weer de klas inkomen. Een Time-out duurt maximaal tot de kleine of grote pauze of tot het einde van de dag.

Leerlingen die niet bereid zijn om op hun eigen gedrag te reflecteren en dingen op de schrijven als "Ik deed niks" of "Hij deed het ook" krijgen geen toegang tot de klas.

Het formulier wordt met de leerling besproken na schooltijd. Werk dat hierdoor niet is afgekomen wordt na schooltijd gemaakt of gaat mee naar huis. Het Time-out formulier wordt mee naar huis genomen en moet met een handtekening van de ouders weer terug op school komen.

5. Nabespreken Time-out formulier

Na schooltijd wordt het Time-out formulier met de leerling besproken:

- Er wordt een oplossing bedacht door/met de leerling voor komende dag/dagen
- Het gewenste gedrag en verwachtingen worden duidelijk gemaakt (eventueel opgeschreven)
- Werk dat niet af is wordt ingehaald

Wanneer een leerling niet meewerkt aan een oplossing worden altijd de ouders ingelicht.

Wanneer een Time-out buiten de klas vaker voorkomt moeten de ouders ook worden ingelicht.

Time-out formulieren met handtekening worden bewaard voor het leerling-dossier.

De leerkracht draagt hier zelf zorg voor.

B. Time Out Emoties (emotieregulatie)

Bij deze 'Time-out E' is het doel dat het kind zijn emoties leert reguleren. Emoties zoals boosheid, opstandigheid, agressie of verdriet. Wanneer een kind in zijn emotie zit gaan we geen gesprek aan. Het kind moet eerst rustig worden. Bij deze Time-out Er is er vaak geen sprake van onwil maar onmacht (patroon).

1. Er is een vaste plek in de klas voor deze Time-out (op een rustige plek (achter) in de klas. Sommige kinderen nemen iets mee waar ze rustig van worden (in eerder overleg met leerkracht), bijvoorbeeld een boek of papier om op te tekenen of schrijven.
2. Leerling krijgt 5 minuten (zet wekkertje) om rustig te worden. Lukt dit niet mag het kind de wekker nog een keer 5 minuten blijven zitten om af te koelen.
3. Als de leerling tot rust is gekomen vult hij het Time-outformulier in en gaat hij terug naar zijn plek. Hij doet weer mee met de les.

Kan een leerling zelf niet rustig worden moet het op een andere plek in school worden gebracht of worden opgehaald door ib'er/directie of andere leerkracht.

Uitleg Time-out E

- Deze Time-out moet niet gezien worden als een straf, maar het moet de leerling een kans geven om ongewenst gedrag te beëindigen waardoor er ruimte is voor gewenst gedrag.
- De leerling gaat het liefst zelf. Gaat het niet dan onder begeleiding leerkracht of laten ophalen door een collega. Bij fysiek geweld gebruik maken van 'holding' (polsgreep en meenemen)
- De bedoeling is dat de leerling een switch maakt in zijn gedrag
- Gebruik maken van een Time-outformulier
- Gedrag wordt dezelfde dag nog nabesproken met leerling na schooltijd.
- Verblijf buiten de klas moet minder aantrekkelijk zijn dan verblijf in de klas (anders kan een kind taken gaan vermijden)
- Geen discussie aangaan met leerling bij time-out. Dit kan werken als versterker op andere leerlingen
- Bij terugkeer in de klas geen aandacht schenken aan leerling, maar wel het eerstvolgende gewenste gedrag benoemen.
- Tijd voor een gemiddelde Time-out wordt gesteld op 3-10 minuten. Een Time-out is effectiever als het kort duurt.

- Als een leerling uit de klas wordt geplaatst bij een Time-out E moet er altijd toezicht zijn
- Ouders worden op de hoogte gesteld van de Time-out E
- Belangrijk is te onderzoeken wat het ongewenste gedrag bij de leerling versterkt

Grensoverschrijdend gedrag

Bij grensoverschrijdend gedrag bedoelen we:

- De fysieke veiligheid is in het geding van andere leerlingen, de hele groep of leerkrachten (schoppen, slaan, dreigen met scharen, spullen gooien)
- De geestelijke veiligheid is in het geding van andere leerlingen of leerkrachten (schelden, pesten, discrimineren)

Bij grensoverschrijdend gedrag volgen meteen **stap 4 en 5 van Time-out regelgedrag**. Er moet bij plaatsing uit de klas dan wel toezicht zijn van een andere leerkracht, ib'er of directie.

De nabespreking met leerling is hierbij belangrijk. Uitgangspunt is dat de leerling zich realiseert: mijn gedrag is mijn keuze, het is opzettelijk en het heeft te maken met:

- aandacht vragen (clownesk gedrag)
- macht vragen (discussie, ongehoorzaam, brutaal)
- wraak nemen (vernielen, beschuldigen)
- onmachtgevoelens (snel opgeven, niet mee willen doen)

Wanneer een leerkracht met een moeilijke situatie in de klas te maken heeft:

- leerling met grensoverschrijdend gedrag wil niet uit de klas mee gaan
  - leerling is in zodanige staat dat de leerkracht de klas niet kan verlaten,
- kan de leerkracht een verantwoordelijke leerling een rode kaart geven die hij/zij naar de directie, ib'er of andere leerkracht brengt. Deze kan dan naar de klas komen om de leerkracht te helpen.

Bij grensoverschrijdend gedrag worden de ouders altijd opgebeld en uitgenodigd voor een gesprek op school.

Bij de kleuters en groep 3 worden kinderen bij grensoverschrijdend gedrag buiten de kring of team geplaatst. Buiten moeten zij gaan zitten op 'Het na-denk-bankje'.

Achteraf volgt er een gesprekje tussen de leerkracht en de leerling.

Bijlage 3

Naam :

Datum:

Time-out formulier

1. Denk na hoe het komt dat je de klas moest verlaten. Schrijf op wat er gebeurde, de **situatie**.
2. **Waarom** deed je dit ('weet ik niet' is geen goed antwoord)?
3. Was dit jouw **bedoeling**? Waarom wel of niet?
4. Welke **regel** heb je overtreden?
5. Wat kan je doen om je probleem **op te lossen**?

Als je alles hebt ingevuld ga je door met je werk totdat de juf of meester naar je toe komt.

Handtekening ouder(s)

Kenmerken van de leerlingen op groeps- en schoolniveau

Paarse tekst nog in ontwikkeling

Voor u ligt het document Kenmerken van de leerlingen op groeps- en schoolniveau van RKBS De Regenboog, medio schooljaar 2018-2019.

Twee keer per jaar brengen we de leerling kenmerken in beeld aan de hand van de bevindingen van de leerkrachten, interventies die plaatsgevonden hebben of diagnoses die vastgesteld zijn. Op deze manier hebben we onze leerling populatie goed in beeld en krijgen we zicht op interventies die gedaan moeten worden op groeps- of schoolniveau.

De norm hebben we als volgt vastgesteld, zowel op groeps- als op schoolniveau:

Van 0 tot 10% van de leerlingen Dit percentage zou mogelijk op groepsniveau voor de leerling een individuele interventie vragen in de vorm van een aanpassing tav onderwijsaanbod of ondersteuningsplan ed.. De behoefte aan een interventie wordt bepaald door de leerkracht in samenspraak met de intern begeleider. Op schoolniveau heeft er geen interventie.

Van 10% tot 20% van de leerlingen Dit percentage zou mogelijk op groepsniveau voor de leerling een individuele interventie vragen in de vorm van een aanpassing tav onderwijsaanbod of ondersteuningsplan ed.. De behoefte aan een interventie wordt bepaald door de leerkracht in samenspraak met de intern begeleider. Op schoolniveau vindt er een analyse plaats en daar waar nodig een interventie. Deze analyse en mogelijke interventie is terug te lezen in dit document.

Meer dan 20% van de leerlingen Dit percentage vraagt op zowel groeps- als schoolniveau een analyse en een interventie. Deze analyses en interventies zij terug te lezen in dit document.

Bij een groep met een hoog percentage leerlingkenmerken, boven de 20%, wordt er een uitgebreide groepsanalyse gemaakt. Het percentage leerlingkenmerken per groep berekenen we als volgt: het aantal geel en rood scorende items van de groep gedeeld door het totaal aantal scorende leerlingkenmerken items van de school, keer 100.

Kenmerken van de leerlingen op groeps- en schoolniveau

Regenboog schooloverzicht 2018-2019, juni 2019

Leerlingkenmerken/groep	KA	1B	2B	3	4	5	6	7	8	School Totaal in percentage
IQ vastgesteld onder 70							1			0,66%
IQ vastgesteld tussen 70 en 80				1						0,66%
IQ vermoeden tussen 70 en 80	2									1,32%
IQ vastgesteld boven 120						2				1,32%
IQ vermoeden boven 120	1	4	2	1						5,30%
Jonge risicoleerlingen*		1	3				1			3,31%
Leerlingen met een verlengde kleuterperiode	1		1		1					1,99%
Leerlingen die extern onderzocht zijn				1	4	3	1	1		6,62%
Leerlingen met preventieve ambulante begeleiding	3	1		2	1	1	1			5,96%
Leerling met arrangement				1	1	3		1		3,97%
Leerling met REC 2 ondersteuning										-
Leerling met ondersteuning van Teamjeugd	1			1	1		1	1		3,31%
Leerlingen met daghulp					1		1			1,32%
Leerlingen die zijn blijven zitten (doublures)				1		2	1	2		3,07%
Werkhoudingsproblemen (vastgesteld door externe of na observatie leerkracht)	11	4	4	2	3	3	2	1		19,87%
Lichamelijke beperking[en]	1		3		2	2				5,30%
Motorische beperking[en]	1				1					1,32%
Problemen met zelfstandigheid – zelfredzaamheid [leren] (observatie leerkracht)	5	1			2	2	2			7,95%
Vermoeden gedragsstoornissen		1		3		2				3,97%
Sociaal-emotionele problematiek	4	1	1	4		2				7,95%

Kenmerken van de leerlingen op groeps- en schoolniveau

[illegible]

Kenmerken van de leerlingen op groeps- en schoolniveau

Notenallergie	1								1		1.32%
Epilepsie											-
Glutenallergie								3			1.99%
Aantal leerlingen in de groep	28	29				23	16	17	17	21	151
Percentage leerlingkenmerken											

Analyse van de gegevens op schoolniveau	23.18% van onze leerlingen heeft gescheiden ouders of een één-oudergezin. 6.62% van onze leerlingen is extern onderzocht naar ADHD, autisme, hechtingsstoornis enz. 19.87% van onze leerlingen heeft een werkhoudingsprobleem. 7.95% van onze leerlingen heeft sociale- emotionele problematiek 3.31% is een jonge risicoleerling. 7.95% van onze leerlingen heeft problemen met de zelfstandigheid-zelfredzaamheid tav leren 5.30% van onze leerlingen is er een vermoeden van een intelligentie boven de 120 en bij 1.33% is dit vastgesteld. 3.31% van onze leerlingen krijgt ondersteuning van Teamjeugd. 3.97% van onze leerlingen is een vermoeden van dyslexie en bij 2.64% is dyslexie vastgesteld. 3.97% van onze leerlingen heeft een arrangement van PPO Delflanden 3.97% van onze leerlingen is een vermoeden van ADHD of ADD en bij 1.99% is dit vastgesteld. 6.62% van onze leerlingen is een vermoeden van faalangst en bij 0.66% is dit vastgesteld. 16.56% van onze leerlingen wordt 2-talig / 3-talig opgevoed.
Conclusies	Uit deze gegevens blijkt dat er meer dan 1/5 van onze leerlingen gescheiden ouders heeft of opgevoed wordt door één ouder. Bijna 1/5 van de leerlingen heeft werkhoudingsproblematiek. Een grote groep wordt meertalig opgevoed.
Acties / Interventies	Protocol gescheiden ouders opstellen waarin duidelijk vermeld staat wat we van beide ouders verwachten en wat ouders van ons kunnen verwachten. Er zal genoeg aandacht gegeven moeten worden aan woordenschatonderwijs. Dit wordt in de groepen 3t/m8 aangeboden via de methode. In de kleutergroepen zal dit opgenomen worden in het berekendeneerd aanbod.

Kenmerken van de leerlingen op groeps- en schoolniveau

	In het team zal besproken moeten worden wat er verstaat onder werkhoudingsproblemen, welke interventies er gepleegd worden. Leren van en met elkaar. Verder aandacht voor executieve functies.

Kenmerken van de leerlingen op groeps- en schoolniveau

Schooloverzicht 2018-2019, juni 2019

Leerlingkenmerken / groep in percentage	Totaal KA in percentage	Totaal KB percentage	Totaal groep 3 in percentage	Totaal groep 4 in percentage	Totaal groep 5 in percentage	Totaal groep 6 in percentage	Totaal groep 7 in percentage
IQ vastgesteld onder 70						5,88	
IQ vastgesteld tussen 70 en 80			4,35				
IQ vermoeden tussen 70 en 80	7,14						
IQ vastgesteld boven 120					5,88		
IQ vermoeden boven 120	3,57	20,69	4,35				
Jonge risico leerling		13,79				5,88	
Leerlingen met een verlengde kleuterperiode	3,57	3,57		6,25			
Leerlingen die extern onderzocht zijn.			4,35	25	17,64	5,88	4,76
Leerlingen met preventieve ambulante begeleiding	10,71	3,45	8,7	6,25	5,88	5,88	4,76
Leerlingen met een arrangement			4,35	6,25	17,65		4,76
Leerling met REC 2 ondersteuning							
Leerling met ondersteuning van Teamjeugd	3,57		4,35	6,25		5,88	4,76
Leerling met daghulp				6,25		5,88	
Leerlingen die zijn blijven zitten (doublures)			4,35		11,76	5,88	9,52
Werkhoudingsproblemen (vastgesteld door externe of na observatie leerkracht)	39,29	27,59	8,7	18,75	17,65	11,76	4,76
Lichamelijke beperkingen	3,57	10,34		12,5	11,76		
Motorische beperkingen	3,57			6,25			

Kenmerken van de leerlingen op groeps- en schoolniveau

Problemen met zelfstandigheid - zelfredzaamheid (leren) observatie leerkracht)	17,86	3,45			12,5	11,76	11,76	
Vermoeden gedragstoornissen		3,45	13,04			11,76		
Sociaal-emotionele problematiek	14,29	6,9	17,39			11,76		
Problemen met zelfstandigheid - zelfredzaamheid (gedrag) observatie leerkracht)	21,43				12,5	11,76	11,76	
Vermoeden psychische stoornissen							5,88	
Vermoeden psychiatrische problemen								
Vermoeden van dyslexie			4,35		18,75	5,88	11,76	14,29
Vastgestelde dyslexie								
Vermoeden van dyscalculie								
ADHD - ADD vastgesteld					18,75			
Vermoeden van ADHD -ADD	10,71	3,45					11,76	
Autisme - ASS - PDD-NOS								4,76
Ouders gescheiden	17,86	24,14	34,78		18,75	17,65	17,65	28,57
Logopedie	10,71	10,34				5,88		
Vermoeden van faalangst	14,29				12,5	11,76		9,52
Vastgestelde faalangst					6,25			
Vastgesteld hoogsensitief								
Vastgestelde auditief verwerkingsprobleem								
Overleden ouder			4,35					
Gezinscoach/happy kids (weekend opvang 1x pm)					12,5		5,88	
Pleeggezin wonend		3,45						
2-talig/3-talig	14,29	24,14	21,74		18,75	11,76	17,65	14,29
Eetstoornis		3,45						
Huiselijk geweld		3,45	4,35		6,25			4,76
Vastgelopen op andere basisschool	3,57	3,45					11,76	4,76

Kenmerken van de leerlingen op groeps- en schoolniveau

Autistisch broertje / zusje	3,57		4,35		5,88		
Leerstoornis(sen)							
Verstandelijke beperkingen			4,35				
Ontwikkelingsstoornissen							
Notenallergie	3,57						4,76
Epilepsie							
Glutenallergie				18,75			
Totaal aantal leerlingen per groep	28	29	23	16	17	17	21

Analyse van de gegevens op klasniveau Groep KA (1/2)

39.29% van onze leerlingen heeft een werkhoudingsprobleem.
 17.86% van onze leerlingen heeft gescheiden ouders of een één-oudergezin.
 17.86% van onze leerlingen heeft problemen met de zelfstandigheid-zelfredzaamheid tav leren
14.29% van onze leerlingen heeft sociale- emotionele problematiek
 14.29% is een vermoeden van faalangst
 14.29% van onze leerlingen wordt 2-talig / 3-talig opgevoed.
 10.71% van onze leerlingen is een vermoeden van ADHD of ADD dit is niet vastgesteld.
3.57% van onze leerlingen is er een vermoeden van een intelligentie boven de 120 en bij **0%** is dit vastgesteld.
3.57% van onze leerlingen krijgt ondersteuning van Teamjeugd.
Extra toegevoegd voor klas KA (groep 1 / 2)
10.71% van onze leerlingen heeft logopedie. Note: extra toegevoegd i.v.m. een percentage boven 10%
 In de kleutergroep valt op dat er relatief veel kinderen zijn met werkhoudingsproblemen.
 Verdieping in de aanpak van werkhouding bij kleuters.

Conclusies

Acties / Interventies

Analyse van de gegevens op klasniveau Groep KB (1/2)

27.59% van onze leerlingen heeft een werkhoudingsprobleem.
24.14% van onze leerlingen heeft gescheiden ouders of een één-oudergezin.
24.14% van onze leerlingen wordt 2-talig / 3-talig opgevoed.
20.69% van onze leerlingen is er een vermoeden van een intelligentie boven de 120 en bij **0%** is dit vastgesteld.

Kenmerken van de leerlingen op groeps- en schoolniveau

	13.79% is een jonge risicoleerling. 10.34% van onze leerlingen heeft logopedie. Note: extra toegevoegd op klassenniveau i.v.m. een percentage boven 10% 3.45% van onze leerlingen heeft problemen met de zelfstandigheid-zelfredzaamheid tav leren 3.45% van onze leerlingen is een vermoeden van ADHD of ADD en bij 0% is dit vastgesteld. Extra toegevoegd voor klas KB (groep 1 / 2) 10.34% van onze leerlingen heeft lichamelijke beperkingen. Note: extra toegevoegd op klassenniveau i.v.m. een percentage boven 10%
Conclusies	In de kleutergroep b valt op dat er relatief veel kinderen zijn met werkhoudingsproblemen. Gemiddeld 1 op de 5 kinderen komt uit een gezin met 1 ouder of gescheiden ouders. De meerderheid valt op en bij een aantal kinderen het vermoeden van een hoge intelligentie
Acties / Interventies	Verdieping in de aanpak van werkhouding bij kleuters. Veel aandacht voor woordenschat. Breed aanbod ook voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.

Analyse van de gegevens op klasniveau Groep 3	34.78% van onze leerlingen heeft gescheiden ouders of een één-oudergezin. 21.74% van onze leerlingen wordt 2-talig / 3-talig opgevoed. 17.39% van onze leerlingen heeft sociale- emotionele problematiek 8.70% van onze leerlingen heeft een werkhoudingsprobleem. 4.35% van onze leerlingen is extern onderzocht naar ADHD, autisme, hechtingsstoornis enz. 4.35% van onze leerlingen is er een vermoeden van een intelligentie boven de 120 en bij 0% is dit vastgesteld. 4.35% van onze leerlingen krijgt ondersteuning van Teamjeugd. 4.35% van onze leerlingen is een vermoeden van dyslexie en bij 0% is dyslexie vastgesteld. 4.35% van onze leerlingen heeft een arrangement van PPO Delflanden Extra toegevoegd voor groep 3 13.04% van onze leerlingen is een vermoeden van gedragstoornissen. Note: extra toegevoegd op klassenniveau i.v.m. een percentage boven 10%
Conclusies	Ook in deze groep valt het hoge aantal kinderen van gescheiden ouders/1 oudergezin op.

Kenmerken van de leerlingen op groeps- en schoolniveau

	Er zijn relatief veel kinderen die meer talig worden opgevoed.
Acties / Interventies	Veel aandacht voor woordenschat.

Analyse van de gegevens op klasniveau Groep 4	25.00% van onze leerlingen is extern onderzocht naar ADHD, autisme, hechtingsstoornis enz. 18.75% van onze leerlingen heeft gescheiden ouders of een één-oudergezin. 18.75% van onze leerlingen is een vermoeden van dyslexie en bij 0% is dyslexie vastgesteld. 18.75% van onze leerlingen heeft een werkhoudingsprobleem. 18.75% van onze leerlingen wordt 2-talig / 3-talig opgevoed. 12.50% van onze leerlingen is een vermoeden van faalangst en bij 6.25% is dit vastgesteld. 12.50% van onze leerlingen heeft problemen met de zelfstandigheid-zelfredzaamheid tav leren 6.25% van onze leerlingen krijgt ondersteuning van Teamjeugd. 6.25% van onze leerlingen heeft een arrangement van PPO Delflanden 18.75% van onze leerlingen is ADHD of ADD vastgesteld. Extra 4 toegevoegd voor groep 4 18.75% van onze leerlingen hebben een glutenallergie. 12.50% van onze leerlingen heeft lichamelijke beperkingen. Note: extra toegevoegd op klassenniveau i.v.m. een percentage boven 10%. 12.50% van onze leerlingen heeft problemen met zelfstandigheid – zelfredzaamheid (gedrag) observatie leerkracht)Note: extra toegevoegd op klassenniveau i.v.m. een percentage boven 10%. 12.50% van onze leerlingen hebben een gezinscoach/happ kids (weekend opvang 1x pm). Note: extra toegevoegd op klassenniveau i.v.m. een percentage boven 10% Een kwart van de leerlingen heeft een extern onderzoek gehad.
Conclusies	
Acties / Interventies	Deze groep wordt goed gevolgd door de intern begeleider. Samen met de leerkracht zal aandacht zijn voor de werkhouding en taakaanpak.

Analyse van de gegevens op klasniveau Groep 5	17.75% van onze leerlingen heeft gescheiden ouders of een één-oudergezin. 17.64% van onze leerlingen is extern onderzocht naar ADHD, autisme, hechtingsstoornis enz. 17.65% van onze leerlingen heeft een werkhoudingsprobleem. 17.65% van onze leerlingen heeft een arrangement van PPO Delflanden 11.76% van onze leerlingen heeft sociale- emotionele problematiek

Kenmerken van de leerlingen op groeps- en schoolniveau

	11.76% van onze leerlingen is een vermoeden van faalangst en bij 0 % is dit vastgesteld. 11.76% van onze leerlingen wordt 2-talig / 3-talig opgevoed. 11.76% van onze leerlingen heeft problemen met de zelfstandigheid-zelfredzaamheid tav leren 5.88% is intelligentie boven de 120 vastgesteld 5.88% is dyslexie vastgesteld Extra toegevoegd voor groep 5. 11.76% van onze leerlingen die zijn blijven zitten (doublures). Note: extra toegevoegd op klassenniveau i.v.m. een percentage hoger dan 10% 11.76% van onze leerlingen hebben lichamelijke beperkingen. Note: extra toegevoegd op klassenniveau i.v.m. een percentage hoger dan 10% 11.76% van onze leerlingen is er een vermoeden van gedragsstoornissen. Note: extra toegevoegd op klassenniveau i.v.m. een percentage hoger dan 10% 11.76% van onze leerlingen heeft problemen met zelfstandigheid – zelfredzaamheid (gedrag) observatie leerkracht. Note: extra toegevoegd op klassenniveau i.v.m. een percentage hoger dan 10% Deze groep wordt goed gevolgd door de intern begeleider. Er zijn drie leerlingen met een arrangement. Een ambulant begeleider begeleidt deze leerlingen.
Conclusies	Veel aandacht voor werkhouding en structuur in de groep. Voor 1 leerling zal (in overleg met ouders) mogelijk nog een arrangement aangevraagd worden.
Acties / Interventies	

Analyse van de gegevens op klasniveau Groep 6	17.65% van onze leerlingen heeft gescheiden ouders of een één-oudergezin. 17.65% van onze leerlingen wordt 2-talig / 3-talig opgevoed. 11.76% van onze leerlingen heeft een werkhoudingsprobleem. 11.76% van onze leerlingen heeft problemen met de zelfstandigheid-zelfredzaamheid tav leren vastgesteld. 11.76% van onze leerlingen is een vermoeden van dyslexie en bij 0% is dyslexie vastgesteld. 11.76% van onze leerlingen is een vermoeden van ADHD of ADD en bij 0% is dit vastgesteld. 5.88% van onze leerlingen is extern onderzocht naar ADHD, autisme, hechtingsstoornis enz. 5.88% is een jonge risicoleerling. 5.88% van onze leerlingen krijgt ondersteuning van Teamjeugd.

Kenmerken van de leerlingen op groeps- en schoolniveau

	Extra toegevoegd voor groep 6. 11.76% van onze leerlingen heeft problemen met zelfstandigheid – zelfredzaamheid (gedrag) observatie leerkracht. Note: extra toegevoegd op klassenniveau i.v.m. een percentage hoger dan 10% 11.76% van onze leerlingen is vastgelopen op andere basisscholen. Note: extra toegevoegd op klassenniveau i.v.m. een percentage hoger dan 10%
Conclusies	Deze groep heeft dit jaar te maken gehad met een zieke leerkracht waardoor er regelmatig wisseling is geweest van leerkracht. Ook zijn ze regelmatig, noodgedwongen opgedeeld geweest
Acties / Interventies	Deze groep heeft rust en stabiliteit nodig en veel aandacht voor de werkhouding.

Analyse van de gegevens op klasniveau Groep 7	28.57% van onze leerlingen heeft gescheiden ouders of een één-oudergezin. 14.29% van onze leerlingen wordt 2-talig / 3-talig opgevoed 14.29% van onze leerlingen is een vermoeden van dyslexie vastgesteld. 9.52% van onze leerlingen is een vermoeden van faalangst 4.76% van onze leerlingen is extern onderzocht naar ADHD, autisme, hechtingsstoornis enz. 4.76% van onze leerlingen heeft een werkhoudingsprobleem. 4.76% van onze leerlingen krijgt ondersteuning van Teamjeugd. 4.76% van onze leerlingen heeft een arrangement van PPO Delflanden
Conclusies	Meer dan een kwart van de leerlingen heeft gescheiden ouders. 1 leerling heeft een arrangement en begeleiding van een ambulant begeleider.
Acties / Interventies	Doorgaan op de ingeslagen weg. Regelmatig gesprekjes met individuele leerlingen als dat nodig is.